53

Государственная библиотека СССР имени В. И. Ленина

Масса а мехкашкара пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО свет

Советски Союза Коммунистически партен Нохч-ГІалгІай областнойн Грозненски городскойн комитетий а Нохч-ГІалгІай АССР-а Лакхехьарча Совета а орган

Ера 16

ИЮЛЬ 1959 шу

№ 57 (2269)

Мах 20 коп.

ССКП ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА ПЛЕНУМ ГУЛЪЯРАХ БОЛА ХОАМ

АргІанна йоагІа ССКП Центральни Комитета Пленум 1959 шера ноябре — декабре гулъе аьнна решени яьй ССКП ЦК. ЦК Пленум гулъергйолча хаьддача денах бола хоам тІехьагІа хургба.

ЦК Пленуме дувца оттадолда лаьттацара боахам айбара а ялат, шекар доаккха свекла, боамби, кхыйола технически культураш, коартолаш, баьца даараш, сомаш, комсаш, кхыйола лаьттах хьатІайоала продукташ алсамъяхара а юкъара хьайбай боахам дегІабоалабара а дулх, шура, тха, фуаш, кхыйола хьайбай продукташ алсамъяхара а хьакъехьа, колхозаши совхозаши дикача кадрашца Іалашъяь чІоагІъяра хьакъехьа, юрта боахама дІахо механизаци яра а къахьегама овсарле лакхъяра а, продукци хьаярга дІабода мах лохбара а хьакъехьа, колхозий юкъара боахам чІоагІбара а колхозникий вахара хьал тоадара а хьакъехьа ССКП XXI съездо а ЦК декабрьски (1958 ш.) Пленумо а яь решенеш кхоачашъеш даьча гІулакхех дола дешаш. Цу дешах лаьца ЦК Пленуме доклад йойла РСФСР Министрий Совето, Украина, Казахстана, Белоруссе, Узбекистана, Таджикистана, Азербайджана компартей ЦК-аша.

Партийни тІахьожама организационни керда формаш

Вай мехка шерра коммунистически общество хьаяра ССКП XXI-ча съездо оттадаь керда сийлахь-доккха декхараш толамца кхоачашце йиш хургья, нагахьа санна социалистически демократи, дуккача наьха творчески хьинари самодеятельности дІахо а дегІайоалаяра хьал тІа, общественни организацеш, беррига къахьегамхой паччахьалкхен гІулакхашта доал деча, боахам а культура а хьалъеча кхы а хьинарегІа юкъеозе. Цо ший аргІанна партийни организацешкара дІадех партес чура демократи йоаржаелга, парте болча наьха хьинар айделга, паччахьалкхен планаш кхоачашъяра партийни организацей лоархІам а бехктоккам а айбелга.

Къаьстта лоархІам болаш да производство дегІаяра бокъонца дола декхараш кхоачашце нах оарцагІа баха декхар долча первични партийни организацей лоархІам айбелга.

ССКП Уставо производственни торговии предприятей первични парторганизацешта бокъо лу администраце балха тІахьожам лоаттабе. Цу бокъоно партийни организацена производствера гІулакхаш лелара боккха бехктокхам тІа а бул кхоачам боацарашца а предприяте, колхоза болх тоабара тІехьа а къовсам лоаттабара цун бе низ бола герз а дол.

Цхьабакъда, ССКП Устава тІа даьшха дац администраце балха тІахьожилга мишта хила деза, хІаьта из иштта хиларах дуккхача первични партийни организацешца бизса пайда эцац тІахьожам лоаттабе шоашта еннача бокъонах. Практике партийни тІахьожам лоаттабелга керттерча даькъе леладу производственни планаш кхоачашъяра хьакъехьа боахама кулгалхой отчеташ уввтаярца. Из деш каст-каста предприятешка гІулакхаш мишта лел кІоаргга тахкац, хІаьта продукци ахийта еззача Іаяхийтара заданеш ший ханнахьа а дика а кхоачашъяра дола паччахьалкхен законаши дисциплинеи лелаяр, местничество тучаювлийтара духьал къовсам лоаттабар санна дола а предприятей балха хьакъехьара кхыдола лоархІамера дуккха дешаш а парторганизаце бІарг тІаца отташ дус.

Промышленностанеи строительствонеи доал делга эргадоаккхаш, союзни республикайн моттигерча советски органийн бокъонаш шеръеш партес чакхдаьхача балхаша производство дІахо а дегІаяра йоккхий торонаш хьайийлар. Промышленни предприятей болх лоархІам боллаш тоабеннаб.

Цунца цхьана, ССКП ЦК июньски Пленуме новкъоста Н. С. Хрущева къамаьлаца хьахьекхача тайпара, цхьайолча боахама организацей а предприятей а кулгалхоша телхаду боахам хьалбечара демократически централизма ленински принципаш. Совнархозийн предприятейн цхьаболча кулгалхоша кхыча предприятешта, административни экономически районашта, хІаьта иштта ерригача Союза хьашташта эша промышленни продукци телара планаши заданеш ший ханнахьа кхоачашъяц. Цо мехка халкъа боахама зе ду.

Местничество гучаювлийташ моттигаш хиларо тешал ду цхьайолча партийни организацешца продукци яхийта еззача дІаяхийтара планаш кхоачашъяраи паччахьалкхен дисциплина чІоагІа лелаяраи тІахьожам мела лоаттабеш хилара. Кхетадеш да, цунца цхьаккха тайпара а машар хила йиш йоацилга. Данза дардгоацаш хьаэттад партийни тІахьожам тоабелгеи ССКП XXI-ча съездо оттадаь керда исторически декхараш толамца кхоачашдараи партийни тІахьожам лоаттабара гІулакх дара дуккха а парте бола а парте боаца а нах юкъеозилга Іалашдараи йизза мегаргйолаш йола организационни формаш цунна яла езилгеи.

Администраце балха тІахьожам лоаттабелга чІоагІагІа леладара духьа ССКП ЦК-с дича бакъахьа лаьрхІад, промышленносте, транспорта, строительства, торговле, организацешкеи предприятешкеи, хІаьта иштта проектни организацешкеи конструкторски бюрошкеи, предприятештеи стройкаштеи заказаш кхоачашдеча Іилма-тохкама институташкеи администраце балха тІахьажара партийни организацей бокъо лелаергйола парте членехи кандидатехи латта комиссеш вІашагІйохкилга. Уж комиссеш декхарийла я предприятеша производственни заданеш, паччахьалкхен заказаши поставкаши ерригача номенклатурах а продукце дикал лакха йолаш а ший ханнахьа кхоачашъяра тІахьожам массаза а лоаттабе. Уж декхарийла я предприятей берригача болхлоша паччахьалкхен дисциплина мишта лелаю хьажа, местничество лелаярцеи ший ведомства чурча гІулакхий мара лоархІам ца беш хиларцеи къовсам лоаттабе.

Партийни организацена уллув ехка йола къаьстта тІахьажара орган яц уж комиссеш. Уж я, первични партийни организацеша администраце балха тІахьожам лоаттабелга чакхдоахаш йолча организационни формаех цаІ. Комиссей из беррига болх лел партийни комитеташеи партийни бюрошеи, первични парторганизацей секретарашеи доал деш.

ССКП Центральни Комитето чІоагІъяьча комиссеех йолча положене тІа оттадаь да уж парторганизацей лоІамах производства хьисапага хьежжа вІашагІйохкилга, цунца хила йиш я, масала, комиссеш: кхыча предприятештеи экономически административни районаштеи паччахьалкхен заказаши кооперированни поставкаши кхоачашъяра; къаьстта, специальнии, экспортнии поставкаш кхоачашъяра, арахецача продукце дикала тІахьожам лоаттабеш, строительни балхех дІабода мах чухьанахьа баккхараи, уж дикагІа дараи тІахьожам лоаттабеш; транспорта технически средствашкхом беш леладара, керда техника юкъе йоалаяра, производственни процессашта механизации автоматизации яра тІахьожам лоаттабеш. Торговлени общественни питанени предприятеша вІашагІйохка мегаргъя хадданза товараш лоаттадара, советски торговле бокъонаш лелаяраи обращенени производственни издержкаш кІезигагІа хилийтараи тІахьожаш йола комиссеш.

Цхьабакъда, цо яхац производственнии торговии предприятей первични партийни организацей предприятей, цеха, организаце, института моттигерча хьалага а цар кхоачашде дезача декхарий лоархІамга а хьежжа кхыча дешашта а хиланза яргйоаца комиссеш вІашагІйохка йиш яц. Царех хІара первични организацена ший инициативах уж гІулакхаш кхоачашде йоккхий торонаш лу.

ЛоархІаме да партийни организацеша комиссей болх дІаболалушшехь уж дика а лерттІа гІулакх дІахьоргдолаш а вІашагІйохкар, бІарччача комиссе а цун хІара члена а творчески хьинар хилийтар, ца эшаш дола каьхаташ язделга а хинна комиссей болх дІа ца бахийтарга хьажар. Комиссеш декхарийла я шоаш тІахьожача участкашка гІулакхаш мишта лел хьажа, предприяте, цеха, организаце е института балхаца кхоачамбоацараш гучадаьлча цу минуте партийни комитета, партийни бюрона е партийни собранена, боахама кулгалхошта из дІахайта а царца цхьана уж кхоачамбоацараш дІадахара де деза гІулакхаш де а.

Нагахь санна боахама кулгалхоша комиссе гучадаьха кхоачамбоацараш ший ханнахьа дІа ца доахе партийни комитет, партийни бюро е партийни собрани декхарийла я шийна партийни организаце боахама гІулакхашта тІахьажа, аьнна енна бокъо а лелаеш из дош дувца а боахама кулгалхоша уж кхоачамбоацараш дІадоахардола гІулакхаш де а. Цу гІулакхех а кхоачам ца хуле районни, городской, областной, республикански партийни а советски а органашкара экономически административни района халкъа боахама советагара новкъостал деха йиш я партийни организаце. Нагахь санна цу кулгалдеча органаша первични парторганизаце шоашка баьча хоамах де дезаш дола гІулакхаш ца дойя ССКП ЦК е СССР Министрий Советага цох хоам бе йиш я цар.

Комиссей болх нийса вІашагІболларо, шек доацаш, предприятешкара критикеи самокритикеи шер а кІоарг а ергья. Цо партийни а боахама а органашка торо хулийтаргъя ший ханнахьа кхоачамбоацараш гучадаха а паччахьалкхен планаши заданеши сихагІа кхоачашъяра наькъаш лаха а. Хала дац къахьегамхой активо предприятей балха юкъе малагІа жердадар хьоргда бІаргаго, нагахь санна из хадданза общественни контроль лелае юкъеозе. Къаьстта дика гІулакх хургда цох, нагахь санна шоай критикага ладувгІилга, из лоархІилга а, шоай предложенешка хьожилга, уж балха юкъе кхухьилга наха хайча а уж цох тийшача а.

Комиссеех йолча положене царна бокъо лу партюмашка е первични парторганизацей бюро гІолла болхлойн гІулакхерча наьхеи собранешка дувца кхоачамбоацараш дІадахара коллектив оарцагІъяькха лаьрхІа цеха, завода, предприяте, института болх тоабергбола дешаш уввтаде, цхьадола дешаш хьалхе а дийца а дийца предложенеш оттае ший заседанешка дувца. Комиссеш декхарийла я шоаш гІоттадаьча дешаех баь соцам бизса кхоачаш байта гІерта.

ЧІоагІа лоархІам болаш да тІахьожама комиссеша шоаш беча балха предприяте администрацеца ший лерттІа гІулакх а нийса юкъаметтиг а лелаяр. Производства гІулакхаш тохкача хана комиссеша административни распоряженеш хувца а керда яраш тела а йиш яц е уж декхарийла а яц, хІана аьлча цо кулгалдара принцип йохаергйоландаь. Цунца цхьана боахама кулгалхой декхар да массайолча оагІонгахьара комиссешта новкъостал де, царца хьажа, цар тохкача дешах йола материалаш яла, гІулакх мишта лел нийса а ший лерттІа а дІадувца, гоа ца еш комиссей предложенешка хьажа, цар гучадаьха кхоачамбоацараш дІадахара эша гІулакхаш ший ханнахьа де.

ХІанз укх сахьате партийни организацеш администраце балха тІахьожаш йола комиссеш вІашагІйохка йолаеннай. Партийни комитеташи партийни бюроши декхарийла я сих а ца луш дикка уйла а яь хІара организаце малагІа комиссеш вІашагІйохка еза хьажа. Цига харжа беза болх дикагІа бовзаш, денал а хьинар а дола коммунисташ — парте директиваш кхоачашъяра ший лерттІа тІахьожилга вІаштІехьадаккха низ кхоачаргбола болхлой, специалисташ, гІулакхера нах.

Комиссей членаш мел а малагІаш а хила беза яха дош балха дуккалгеи характергеи хьежжа къоастаде а деза, хІаьта уж гуччахьа еча голосованеца первични партийни организаце коммунистий юкъарча собране е партийни конференце цхьан шера харжа а беза.

ДІахо йодача хана партийни органий аргІана йолча, отчеташи хоржамаши деча собранешка юха а хорж уж.

Комиссеш вІашагІйохкилга массанахьа а цхьан тайпара хилийта йиш яц.

КІезига нах болча первични партийни организацешка комиссеш вІашагІйохкилга бакъахьа хилар юкъарча партийни собранешка къоастаде йиш я.

Комисси вІашагІйоллилга мога ца даьча метте боахама гІулакхашта тІахьожам белга первични парторганизаце секретарага хьалхе а йолаш, берригача коммунисташа даьхьу. Первични парторганизацеш йоацача предприятешка тІахьожам белгеи паччахьалкхен дисциплина телхаярах долча кхоачамбоацарех партийни органашка хоам белгеи шоашка дІаэца декхарийла я профсоюзнии комсомольскии организацеш, профсоюзни организацей болх бувцача положене тІа а, иштта комсомол ювцача ССКП Устава тІа а из белгалдаьккхача бесса.

Харцахьа хургдар, производственнии торговии предприятей первични партийни организацешка комиссеш вІашагІйохкарца, кхыйола шоаех пайда баьнна, партийнии, профсоюзнии, комсомольскии организацешка йолаш йолча общественни тІахьожама формай лоархІам боург а ба, уж дІаяханза а яргъяц аьнна хийтача. Уж я укх тайпара формаш: партийни собранешка боахама кулгалхой отчеташка ладувгІар, масса хана болх беш йола производственни совещанеш, профсоюзни комитетий производственно - массови комиссеш, комсомольски посташ, рейдаш, и. кх. Иштта доацаш, партийни организацеш декхарийла я тайп-тайпарча партийнии общественнии тІахьожама формаша шоайла цхьоагІо а барт а болаш болх белга вІаштІехьдаккха, сов йола тайп-тайпара проверкаши боахама управлене болхлошца балха зене дола, совдараши ца а леладайташ.

Первични партийни организацей комиссей балха юкъе боккхача лоархІамера гІулакх де дезаш я печать.

Из декхарийла я первични парторганизацешкарча администраце боахама гІулакхашка тІахьожам лелабеча комиссе балха опыт хадданза дІайовзийта.

Моттигерча органий керттера декхар — комиссеш вІашагІйохкаш доал а новкъостал а делга, цар балха нийса никъ телар, комиссей балха опыт гул а еш, шерра дІайовзийтилга, предприятейн, совнархозийн, кхыча советскии боахамеи организацей кулгалхоша гучадаьнна кхоачамбоацараш дІадахарга хьежилга да. Шерра пайда эца беза ССКП XXI съезда исторически соцамашн ССКП ЦК июньски Пленума постановлении кхоачашъяра къахьегамхой оарцагІабаха мел эшача формехи средстваехи.

(13-ча июлерча «Правда» тІара).

СЕМИЛЕТКА — ХАНАЛ ХЬАЛХА

ХАНАЛ—ШУ ХЬАЛХА

Яха майоагІара ССКП ЦК-а июньски Пленума накъа яха социалистически яхь а йоаржаяь, моттигерча промышленноста министерства предприятей коллективаша ах шера йоагІа план ханал хьалха кхоачашъяьй.

ССКП ЦК-а июньски Пленума Кхайкарала жоп луш, предприятей болхлоша, инженерно-технически болхлоша пайда эцанза йола торонаш гуча а яьхар, шоай собранешка керда техника юкъейоалаяреи къаьнача оборудованена модернизаци яреи наькъаца, махулла кІезигагІа капитальни вложенеш дІа а йохийташ, ворхІ шерарча плана тІа 1965 шера арахеца лаьрхІа валовой продукци 1964 шера арахецаргйолаш декхараш тІаийцад, царца чон лоалаяреи тховна тІатоха кІаьда аьшк дареи боарам 1963 шера кхоачаш а бергболаш.

ВорхІ шерарча планал совгІа 3,5 миллион кирпишк, 500 эзар тховна тІаюлла кирпишк, 2 эзар кубометр гІулакхага йола хьулакхерча гІоврашта никель даькха 2 эзар маьнги арахеца декхар тІаийцад.

Къахьегама овсарле лакхъе ворхІ шера йоагІа задани 1964 шера кхоачашъе соцам баьб.

Уж декхараш кхоачашдар духьа дуккха организационно-технически гІулакхаш де лерхІ, царца — кислород деттаргдолча а йоаккхаш литейно механически завода ваграннкана модернизаци е, ассортимент шеръе, кузнечно-прессови оборудованех дикагІа пайда эцарца вахача дуккха эша металлах ю хІамаш дукхагІа арахеца, маьнгеш ду цех а хургйолаш, металлах хІамаш ю завод ханал хьалха яь йистеякха. МагІалбикерча кирпишкий заводе чура хара йола, Іургаш доахка кирпишки керамически турбаши е соцам баьб. Бахача наха гІулакх ду моттигаш дукхагІа хилийта лерхІ, царца семилеткан планах йоагІачул бахача наха гІулакх пеш йола керда 4 павильон а йолаш.

Декхараш тІаийцад предприятей коллективай болхлой собранешка.

Даьхенна дукхагІа мехкдаьтта

ССКП XXI-ча съезда а июньски Пленума а решенеша къахьегама низ чубоссабаьб вай мехкарча наха.

Комплексни механизации автоматизации балха юкъе яхьара боккхача лоархІамера я июньски Пленума решенеш. ДІахо йодача хана къахьегама овсарле кхы а лакхъе, арахецача продукце мах лохбе аьнна кхайкарал даьд Пленумо.

Укх 1959-ча шера планал совгІа итташ эзараш тоннаш мехкдаьтта даккха лаьрхІад «Малгобекнефта» НПУ 1-ча нефтепромысла коллективо, мехкдаьтта даккхара йола ворхІ шера план ханал хьалха кхоачашъе а лаьрхІад.

Уж декхараш сийленца кхоачашду хІанз промыслерча нефтяникаша. Дуккха эзараш тоннаш «Іаьржа дошув» даькхкад нефтяникаша планал совгІа укх шера дІабахача ялх бетта.

Шерра-шера дукха геолого-технически гІулакхаш чакхдоах промыслерча нефтяникаша, из бахьан долаш вІаштІехьадаьннад даккха дезачул эзараш тоннаш дукхагІа мехкдаьтта даккха.

9 скважинай тІоанашта гидравлически разрыв яьй оаха, хІаьта АПР-2 яха турбаш вІашагІйохкаш йола автоматаш а Іомаяьй.

Июньски Пленума решенеш кхоачашъеш промысла диспетчеризаци яра доккха декхар латт болхлошта хьалхашка.

ХІанзе а диспетчерски пунктах хьатеха яьннай промыслера массехк скважина. Бе безача лоархІамерча балхах цхьа дакъа мара дац из а.

Пленумо даь кхайкарал дувцача хана ворхІ шера план 5 шера кхоачашъе дош делар промысла коллективо. Из дош сийленца кхоачашдара еррига торонаш йолаш я.

Дика болх бе тха коллектива вІаштІехьадоал новаторашеи рационализаторашеи хьакъалца, говза болх бар бахьан долаш. Дукха ба промысле хьалхле лелаеш бола нефтяникаш. Царех ба мастераш нн. Колесников, Тхостов, Крамаренко, Рогожин, Висханов, Барахоев, иштта кхыбараш.

Мехкдаьтта даккхара план массаза тІехкхоачашъеш барт тайнз, цхьоагІо йолаш кхахьегаш я №№ 1, 3, 4 йола бригадаш.

Бехктокхамера декхар да промысла коллективо тІаийцар. Семилетка хьалхарча шера мехкдаьтта даккхара план 7-ча ноябре кхоачашъе лаьрхІад цо. Вай мехка сихагІа коммунизм хьалъяра оаха лоацаш дола даькъа хургда из.

М. ПАУК,
«Малгобекнефта» НПУ
1-ча промысла заведующи.

ДукхагІа кхачан хІамаш лургья

ССКП XXI-ча съезда исторически соцамаш кхоачашдеш совнархоза кхачан промышленноста управлене предприятей коллективаша толамца ах шера йоагІа план кхоачаш а йир, планал совгІа 9 миллион сом мах бола продукци а елар.

ДІахо а производство вІашагІйоллаш, техническ прогресс еш, производством технологи тоаеш гІулакхаш даьд. Шурий продукци лоархІам боллаш дукхагІа хилийта а завод проектни низал тІехьяькха а торо хулийташ йола, йоккха овсарле йолаш болх бу керда оборудовани оттаяьй шурий заводе; прессованен процессаи кхыйолча дуккхача операцештеи интенсификаци яр бахьан долаш даьлта доаккхача завода коллектива лерхІаш хинначул тІехьаькхар оборудованен низ.

ССКП ЦК-а июньски Пленума соцамаша ворхІ шерара план кхоачаш еча, технически прогресс бахьан лоаттабеча къовсаме кхы а чІоагІагІа цакъа лаца уйла йітар къахьегамхошка. Производственни тороналкеи шоай низагеи а хьежа, кхачан промышленноста болхлоша е социалистически декхар тІаийцар:

Керда техника юкъейоалаяра, технологи тоаяра, производственни балхашта механизации автоматизации яра, къахьегам вІаштІехьа боаккхилга тоадара, производствоп дикагІа болча болхлойн новаторийн опыт шерагІа йоаржаяра ларда тІа ерригача управлене гІолла 1959 шерара план ханал хьалха кхоачашъе хІаьта промышленни производства объемах 1965 шера лаьрхІа боарам 1964 шера декабрь бетта баь баккха.

Боахама — профсоюзни активо кхачан предприятей беррига болхлой, инженерно-технически болхлой, гІулакхера нах тІахьех шоай беррига низ а творчески инициатива а производственни хьокхамаш дахара, продукци дикагІа яра, тІаийца декхараш толамца кхоачашдара тІабахийта.

Декхараш кхачан промышленноста управленен боахама — профсоюзни активо тІаийцад.

ПОЛЬШЕ ЯХА СОВЕТСКИ ПАРТИЙНО-ПРАВИТЕЛЬСТВЕННИ ДЕЛЕГАЦИ

ВАРШАВА, 14 июль. **(ТАСС спец. корр.).** Тахан доттагІлен визитаца Варшаве кхаьчай Польски вІашагІкхийттача Болхлой парте Центральни Комитетои Польски Халкъа Республика правительствои йийха яха, ССКП ЦК Хьалхара секретарь а СССР Министрий Совета Председатель а вола Н. С. Хрущев керте а волаш йола Советски Союза партийно - правительственни делегаци.

Варшавски аэродроме делегацена духьала баьккар ПОРП ЦК хьалхара секретарь В. Гомулка, ПНР Паччахьалкхен совета председатель А. Завадский, Министрий Совета Председатель Ю. Циранкевич, кхыбола Польше хьалхле лелаю деятелаш а, хІаьта иштта Варшавски общественностагара делегацеш а.

Советски хьаьшашка моаршал хаьттар В. Гомулка.

Тхо дог тийша да, аьлар В. Гомулка, тха мехка шо дахкаро вай партей, вай халкъий йохаргйоаца цхьоагІо, ший гІолъяргйоаца чІоагІал а дегІаьха динамически низ а пролетарски интернационализмах йолча массаз а дийна латтаргйолча ленински принципашкара духъювлаш йола цхьоагІо цІаькха а дІахьохаргхиларах.

Цул тІехьагІа къамаьл дир Н. С. Хрущевс.

— Польшаи Советски Союзаи юкъера гІулакхаш, аьлар Н. С. Хрущевс,— доззув долаш йолча паччахьалкхенашта юкъера алхха доттагІалцара гІулакхаш хинна Іац. Сийлахь-боккха цхьа никъ ба вай мехкашкарча халкъаша чакхбоаккхаш латтар. Цар хьалъю социализми коммунизми, хьалъю дунен тІа эггара дикагІа а нийсхо йолашагІа а йола общество. ЦаІаш да вай мехкашкарча халкъий хьашташ. Социальнии политически строй цаІ йолча моаккхаза лардах, социализмаи машареи гІулакх бахьан долаш цхьана лоаттабеча къовсамах латт вай халкъий а ерригача социалистически лагера а ираза даим чІоагІлуши дегІаухаши дола вай дохаргдоаца доттагІал.

Н. С. Хрущеви В. Гомулкеи тІера йийлла йолча машина тІа дІаталаховш, тІаккха еррига колонна городагахьа йолалу. 17 километр бІаьха болча цу новкъа советски хьаьшашка дег тІара моаршал хетташ бар бІаьш эзараш бола варшавянаш.

КІеззига салеІачул тІехьагІа Польски вІашагІкхийттача Болхлой парте ЦК чуйолча цІеношка ПОРП-а ЦК Хьалхара секретарь В. Гомулкеи, ПНР Паччахьалкхен совета председатель А. Завадскийи, Министрий Совета Председатель Ю. Циранкевичи болча яхар советски партийно-правительственни делегаци.

Цул тІехьагІа партийно-правительственни делегаце эизаш дехкар малав ца ховча салтечун каш тІа а польски лаьтта мукъадоаккхаш байнача советски тІемахой чурта гонахьа а.

Ялаташ кийчдара план кхоачашъяьй Грозненски районо

ССКП XXI-гІча съезда исторически решенеш кхоачаш а еш, юртбоахама продукташ дукхагІа хьаяхара а паччахьалкхенна дІаялара а тІаийца социалистически декхараш кхоачашдар духьа къовсам а лоаттабеш, Грозненски районерча юрта боахама къахьегамхоша 12 июле 103,4 процент кхоачашъяьй ялаташ кийчдара (хьажкІаш йоацаш) йола паччахьалкхен план. Паччахьалкхенна дІаденна а дехка а ялат 70.310 центнер да.

Дикка тІехкхоачашдаьд паччахьалкхенга ялат дохкара а дІадалара а шоаш тІаийца декхараш «Новый быт» яхачеи, 1 Мая цІерахчеи, Ленина цІерахчеи колхозаша а Грозненски шурийи Старо-Юртовскии совхозаша а.

ССКП ЦК Пленума Кхайкарала жоп луш, денгара-ди массаза доала ялаташ чузцара балхаш тоа а ду, хІанз шоай деррига низаш сихагІа ялаташ чуийца дахара тІа а дерзадаьд районо колхозашеи совхозашеи. Массанахьа а дІаоттадеш латт дІадуврдола фу, страховойи фуражнии фондаш, кхашкара Іоьара а доаккхаш аргІаш деш а латт чах, цІендеш а оахаш а латт мукъадаьнна кхаш.

Цу тайппара хьайбай продукташ дІахо дукхагІа яхара а паччахьалкхенна дІаялара а де дезар деш ба районо юрта боахамера къахьегамхой. Соахка хьалхарча ах шера декхачул дукхагІа декхад укх хьалхарча ах шера: дулх 3.400 центнер, шура 4.250 центнер, фуаш 1 млн. 362 эзар.

Парте Грозненски района секретарь
В. ФИЛИППОВ.
Райисполкома председатель
З. ДУДНИК.

Декхараш ханал хьалха кхоачашдаьд

ССКП ЦК июньски Пленумо даьча Кхайкарала жоп луш, паччахьалкхенга ялат (хьажкІаш йоацаш) дохкара тІаийца декхар ханал хьалха бІаь процент кхоачашдаьд Каргалински района колхозий кхашкарча къахьегамхоша.

ХІанз ялаташ чуийда йовла йоахк колхозаш, вІашкатохаш латт ча, гурахьа дувча ялаташта лаьрхІа лаьтта оахаши ардашта доакъарийна лаьрхІа хьажкІаш дІаювши латт.

А. ЧАЙКИН,
парте Каргалински райкома секретарь.
И. ТУРБИН,
райисполкома председатель.

ЦХЬАН ЯЬ СОВЕТСКО-ЭФИОПСКИ СОГЛАШЕНИ

Цун Возалле Хайле Селассие I, Эфиопе Император, паччахьалкхен визитах 1959-ча шера 29-ча июне 14 ди даккха Москве вена хилар Эфиопски Императорски Правительства лаккхарча гІулакхаш тІара официальни нах шийца а болаш.

Ше вайцига ньяккхача хана Цун Императорски Возалле ший новкъостий шийца а болаш Советски Союза дукхача районашка хилар, Свердловскеи Урала промышленни районеи а, Сталинграде, Волжски гидроэлектростанце, Волга-Дон яхача канала тІа, Кавказа а Крыма а Іаьржача форда йистошка ялача курорташка, Соче, Ялте Ленинграде а хулаш. Советски Союзе хьалъеча промышленноста а юрта боахама а халкъа гІишлошка чІоагІа терка еш хьожаш хилар Цун Императорски Возалле.

Уж дІа мел кхаьчача метте бахаш болча наха чІоагІа безаме тІаийбора Император а цунцара нах а. Сий дола хьаьший а Эфиопе даха доттагІлен халкъ а шоашта чІоагІа хьашт хилар кхайкадора советски наха массанахьа а.

Ше вайцига вена волаш Цун Императорски Возаллес совгІата дошо зІы а тІехьа кхал-паччахьа Савске Орден елар СССР Лаккхехьарчч Совета Президиума Председателе К. Е. Ворошилова.

Ший оагІонгахьара СССР Лаккхехьарча Совета Президиумо а Цун Императорски Возаллена Хайле Селассие 1 Советски Союза эггара лаккхара тІема орден — 1 степена Суворова орден елар.

Дерригача дунен тІа машар ца бохийтара гІулакха а Африке даха халкъаш кортмукъеи шоай лоІамеи хилийтара гІулакха а шинна а мехка юкъе барт-цхьоагІо хилийтара хетадаь дуккха а пайдане къамаьлаш хилар цун СССР Министрий Совета Председателца Н. С. Хрущевца. Юкъарча кхерамзлен принципаш, паччахьалкхенашта юкъе машарера гІулакхаш дегІадоаладара хиланза дардгоаца гІулакхаш — чурча гІулакхашта юкъе а ца гІерташ, вІашш барт а товш дахилга — хьаллаца шоаш кийча хилар кхайкадир шинна а кулгалхочо.

Иштта къамаьлаш хилар Советски Союзаи Эфиопенеи юкъера торговли шеръяра хьакъехьа а. Шин мехка юкъе торговлии экономически соглашени а яь чакх а даьлар уж къамаьлаш. Уж къамаьлаш деча хана СССР раьза хилар промышленность а юрта боахам а дегІабоалабара гІулакха Эфиопена дуккха ха а йилла, кІезига мара йоал а ца йоаккхаш 400 миллион сом ахча дала. Иштта барт баьб СССР-аи Эфиопенеи юкъера культурни бувзамаш кхы дІахо а дегІадоаладердда, аьнна а.

Шаккха а кулгалхо раьза хилар Бандунски конференце чІоагІъяь принципаш а, хІаьта иштта шоай лоІамерча африкански паччахьалкхений конференцеш Аккре тІаийца резолюце тІа белгалъяьха принципаш а хьаллоацаш хила. Шаккха а кулгалхо дика хеташ хилар, шоай вІашагІкхета а, шинна а мехка эшаш долча гІулакхашта дагабовла а шоай тардалар, хІаьта уж чІоагІъ тийша а ба цар шоашта юкъе вІаштІехьа даьккхача шоайла дагабувларо а доттагІленца вІашагІбеттабаларо а шинна мехкаи цар халкъаштеи юкъера гІулакхаш кхы а духхагІа чІоагІлург хиларахи дегІадоагІарг хиларахи.

Цун Императорски Возаллес Хайле Селассие 1 Эфиопе бувла аьнна хьийхар СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Председатель Маршал К. Е. Ворошилови СССР Министрий Совета Председатель Н. С. Хрущеви. Баркал а оалаш цар из дош тІаийцар. Уж цига гІоргбола ха-ли шинна а мехко шоайла цага а боалаш хоададердда.

Партийни вахар

Мишта ю аз беседа яра кийчо

(«Малгобекнефта» НПУ строительно-монтажни цеха агитатора Н. Ф. Горбачева дийцар).

Шийга ладувгІача наьха безам тІабахийта ховш къмаьл деш хилча мара могаргдац агитатора наьха дага дар духхьал хьаалийта. ХІаьта из де торо хургья агитаторо деш дола къмаьл массане а датара, царна хьашт долаш хуле. Цудухьа беседа кийчо е се волавалалехьа кІоаргга уйла ю аз хІанз дувца дезачун, болхлошта дукхагІа дагадоаллачун. Из иштта дарах массаза а дика чакхъювл са беседаш.

Сога ладувгІаш ба каменщикаш, плотникаш, штукатураш, кхыбола строителаш. Строителашта ха лов дунен межашта юкъера, вай мехка чура, вай республикера, городера гІулакхаш мишта лел. Из деррига а атта ДІадувцара духьа дукха деша дезаш хул со. Сона массаза а чІоагІа новкъостал ду «Грозненский рабочий», «Ленинское знамя» яхача газеташа, «Болхлойн ахархойн корреспондент», «Коммунист», «Агитатор» яхача журналаша, книжкаша, брошюраша. Из деррига литература духхьал Іодийша ца Іеш бокъонна Іомаду аз, сайна эшаш йола моттигаш дІаязъю. Сона хетачох, дІаяздеш хилча дикагІа дага дох Іадийшар. СССП XXI-ча съезда материалаш Іомаеш сона чІоагІа новкъостал дир конкретни экономика Іомаеча кружоке аз дешаро.

Болхлошта чІоагІа ловра съезда решенеш йовзилга, къаьстта безам бар цар семилетке хургйола строительство ха. Цу хьакъехьа йола беседаш болхлоша дика дакъа лоацаш чакхъювлар. Цар деча къмаьлех хьаховра МагІалбика нефтяникаш дика кийчо яьча квартиращца Іалашбе безам болаш уж болга. Уж дет тІара къмаьлаш деш плотникий бригада болхлоша декхар тІийцар семилетка хьалхарча шерара план ийс бетта кхоачашъе, аьнна. Оаха социалистически яхье йийхар нов. Костюренко бригада. Тха тІахьехам хьал а лаьца денна дош кхоачашдара тхоца цхьана къахьегаш я из бригада. Ялх бетта йола задани 160 процентал дукхагІа кхоачашъяьй тха бригадо.

Дукха ха йоацаш ССКП ЦК июньски Пленума хьакъехьа къмаьл деш строителаша дег тІара къоабал дир цига дувца оттадаь дешаш.

— Кхычарначул дикагІа тхона, строителашта хов, промышленность механизмашца дикагІа Іалашйича къахьегама овсарле лакхлулга. ХІанз тха строительни площадкашка башенни кран, иштта кхыйола техника я. Механизмаша къахьегам аттача боаккх, стройкера балхаш сихагІа лелийт.

— Цхьабакъда, эшаш йола машинаш ца хиларах ги а бехкаш кхаьа безаш хул цхьабола мухь,— яхаш къмаьлаш дир строителаша. Маркхал кулгаша дІа-юха кхаьа беза. Из дІа-юха кхаьа транспортераш оттайича бакъахьа хургьяр.

Кхьдола механизаци е еза хала балхаш а дийцар строителаша. Беседа йисте йоалаш плотникаша дош делар 15 июне плотницки балхаши 19 июне штукатурни балхаши ялх цІагІа йистедаха, хІаьта из дош сийленца кхоачаш а дир.

— Из оаха Пленума денна совгІат да,— аьлар цар.

Айса беседаш е кийчо еча хана аз пайда эц художественни литературах а,— аьлар ше къмаьл даь воалаш Горбачев Николай Федоровича.

Тха сийлен агитатора болх лелабер шийгІулакх дукха дезаш а болхлочун низех тешаш а хила веза. Цудухьа хІара айса еча беседаца со тІерт уж башха дика низаш ураоттаде, болхлой шоаш ца кхобеш къахьега оарцагІа баха.

ДІаяздаьр
А. СЛЕСАРЕВ.

Сийлен цІи яккхийтараш

ССКП XXI съезда хьалхарча деношка, вай берригача мехка къахьегама коммунистически бригада яха сийлен цІи яккхийтара дІаболабаь къовсам хьал а лаьца, соахка октябрь бетта денз къахьегаш ба Нохч-ГІалгІай АССР къахьегама резервай дешархой.

Из сийлен цІи яккхийтара эггара хьалха къовсам дІаболабир №№ 1—5 йолча ремесленни училищейи №№ 1—2 йолча технически училищейи группаша.

Цу хана денз лакхъеннай дешархой дисциплина, дешара гІулакх, производственни практика.

Ерригача къахьегама резервай училищей дешара мастерскешка план 142 процент кхоачаш а яьй, хІаьта шоай производственни базаш йолча предприятеша 216 эзар сома пайда а беннаб паччахьалкхенна.

Геттара дика болх баьб нов. Бриль директор волча мехкдаьтта даккхара гІулакхаш Іомадеча, № 1 йолча ремесленни училище. Ах шерара производственни план 242 процент кхоачашъяьй, планах 200 эзар сома мара ца езача, 300 эзар сома инструменташ а кийчъяьй цу барт тайнача коллективо.

Дика да коллективе дисциплинеи дешареи гІулакхаш а. ВЛКСМ Нохч-ГІалгІай АССР обкомеи къахьегама резервай управленеси баьча соцамах «Коммунистически къахьегама группа» яха сийлен цІи тилла а дика болх баьчарна тела ЦІе байраьх яла а лаьрхІад цу коллектива.

Из соцам бешшехьа а ВЛКСМ Нохч-ГІалгІай АССР обкома № 1 йолча ремесленни училище операторий группа «Коммунистически къахьегама группа» яха мандат дала оттадаьд.

Дешара а производственни а гІулакхаш дика дІахьош я № 1 йолча СУ 3-гІа группа. 41,8 эзар сом пайда а луш, дІабахача 6 беттара план 119 процент кхоачашъяьй цар.

№ 1 йолча строительни училище мастера Аристовас доал деча 5-ча трупно 6 беттара план 107 процент кхоачаш а яьй, 45,6 эзар сома пайда а беннаб. ХІанз Москве Халкъа боахама карагІдаьннараш хьахьокхача выставке яхьийтай 5-ча групперча дешархоша яь электрифицированни хІамаш хедаю станок.

10-ча июле пионерий Дворце къахьегама резервай дешара заведеней социалистически яхье котбаьннарий слет хилар. Слете хилар Ставропольски крайереи Къилбаседа ХІирий мехкареи делегацеш.

Къахьегама резервай управлене начальника нов. Решетниковс № 1 йолча РУ коллектива дикагІа болх баьрашта телаш йола ЦІе байраьх елар, доккхий балха толамаш дахарах, уж, даькъала а беш.

ВЛКСМ обкома секретара нов. Панюковс ВЛКСМ обкома цІерах «Коммунистически къахьегама бригада» яха сийлен цІи тилларах йола мандат елар цу цІи хезача коллектива.

Социалистически яхье 2-гІа йола моттиг яьккхай № 2 йолча ТУ коллективо.

Слете хиннараша массава а цхьатарра раьза а болаш, ССКП ЦК Пленума соцамаш кхоачашдара шоай низ ца кхобеш къахьега дош делар.

Г. ЗАСОРИН.

ІАЙШЕТА А ДАЬД „МАЬРЕЛ“

Фельетона меттел

Тайп-тайшара да саг «йодаяр» а «едда» маьре яхар а. ХІанз аз шоайна дувцаргдар «едда» яхар да.

Яндрера Барханоева Іайшет хІанза мара 17 шу дизанза къона йоІ я. ХІанз а бера ханара куц довнза да цун цІеча басилгаш тІа дувла кІоагилгаш.

Цу хана атта Іехалу, кхоана хургдолчун уйла керта чу ца лелаю цхьа бола мехкарий.

Иштта болча «цхьабарех» я укх фельетона тІа вай ювца Барханоева Іайшет.

...Вайна юкъе хІанз а болаш ба,— са гІулакх хилча денз дІахо бараша «хица хупІ а яхаш тІо буабалара» яха уйла а йолаш,— доккхий хабараши дІаьха зоахалолаши дувцарца Іайшет санна доккхача «хьаькъала дай» боаца мехкарий Іеха а беш, дукхха а шоайла зІамагІа боллашехь а уж маьре кхувлаш бола нах.

...ГІаьхьа иштта болчарех цаІ ва Яндрера Даурбеков Беслан. Хьаж хьа ца йоагІе а, уйлах-нигатах из телхаь дукхха ха я.

31 шу даьнна вола Беслан шун къаьнача Темена Казахстане денз вовзаш ва. ЗІамига волча хана денз хьараменца дуне даа гІерташ хьавоагІа Беслан.

Ший 19 шу дуззача хана, Казахстане волаш саг йоалайир Беслана. Из яр Литвиненко М. Ши бер даьчул тІехьагІа «КІорда а яь» йитар цо из. Цхьабакъда, цо йитачун Іаьдало га даькккар. Беслана алапех, таханалца а 33 процент алименташ Іокхухьийт, къона волаш цо Іехаяьча кхалсага 2 бер кхабара.

Иштта ший сий дажкха волавелар из ше кхийча денз.

Итт шу хьалха Даурбеков Беслана дукхаезаелар Чиниева Іалимат. Цунна дукха раьза йоацаш юхаувзалуш яр къона Іалимат. Еррита торонаш оарцагІъяьхар Беслана Іалимат шийна раьза яра. Цу лостамагІа долча гІулакхий «опыт» йолаш волча по лийрхІаьр кхоачашхила доладелар. ЙоІ духьал яцар. Из а Іехаяла йолаелар.

Беслана Іалиматага ца хаддаш дийцьча «даьре» хабарашеи зоахалола юкъе лаьттача даьх бисача можалошеи устагІанна уре хьакхийтар.

Зоахалол а гаргало а хилар. Нуви фертеи хьалхашка а тесса, Беслана тхов-кІал даьлар къона нускал. ДоагІаш дола тешамаш делар моллана а.

...Дукхача хІамай теш йола ха ДІайдаш латтар... Іалимата цхьа бер а дир, шоллагІа а, кхоалагІа дир... Юххера а ше ваьхача хозача Яндаре ший дезалца цІакхьчар Беслан.

ЦІен-нана йолча Іалимата бераш пхеннега дІакхаьчадар. Беслана-цара вахар «аьрга» дар цун. Арахьа цогалеи цІагІа берзеи оамал йолча Беслана ца хаддаш тІалоаттабеча бала ийрчаяьккхаяр, мордаш хобадала йолаеннаяр, дика тоабенна каьлига кхор санна, итт шу хьалха куц долаш хинна бос-хоза Іалимат.

Ди тІехьатІа совъювлар Беслана цІагІа еш йола тІараш. Ди къувкъаш тІайоагІа унзара йоачан санна хетар Беслана берашта, шоай из «мега да» арахьара чувоагІача хана. Нанна тІехьашка дІалажкъар уж цох бІарг ма кхийтте а.

Белгтала гуш дар Беслана Іалимат «КІордаяь» хилар.

Яндрерча тракторни бригаде учетчикал болх беш вола Беслан йизза «учет» лелаеш вар Яндрерча къонача мехкарий а. Цу ший «списка» тІа къаьста белгалъяь дІаоттайир цо вай лакхехьа йийца Барханоева Іайшет.

Итт шу хьалха Іалимата ше «тІахьувзача» хана санна, хІанз а, кхы а дукхагІа «стаж» йолаш волча Беслана, еррита торонаш кога тІа яьхар къона Іайшет шийна раьза яра. КІалгІолла а тІагІолла а дувца доладелар зоахалол.

Цхьан заманчухь, «Тийркал дехьеи сехьеи» ювцаш, кагийча наха дувцаш хинна зоахалол Беслана дувцаш хинначоа юхе «кІориг» дар. Аьттув мел болча моттиге Іайшет сеца а еш, ше хеставора Беслана.

— Хьо сога йоагІе, дувхар даьреи даар мерзеи хургда хьа. Лелар аттеи сий долаши хургда хьа. «Рузкъах диза латтача» са цІен да хьо хургья, хьа во сона ма хазарг, сога я еза хьо.

Цу къмаьло-м, къавеннача дийнахь шун къаьна Теми а дикка шеквааькхар, хургдий-теш из иштта, аьнна.

Беслана ше «дошола Іочухоергья» метта Іайшет іоххера а ший оагІонгахьара раьза хилар.

ТІажкха хоадам боллаш йола «наступлени» йолайир Беслана, дукхача шерашка ше Іомаяьча «стратегех» бизза пайда а эцаш.

Беслан, «ший разведкага» гІолла шаьра ховш вар Іайшета нана Дебахан, шийца зоахалол де цхьанна а хІаман духь раьза хург ца хилар. Цудухьа цо соцадир Іайшет «едда» йоагІилга дувца, аьнна.

Укх шера 1 июле Беслана Іехаяь Іайшет, вай дувццача таймара, раьза а хинна «едда» маьре яхар цунга.

Іайшета хьаькъалга дІакхачанзар ше даьр докхха гІалат хилар:

Цкъа дале, фу ираз корадергда цунна, шийла 14 шу воккхагІа волча, шийла хьалхагІа ши сесаг йоалаяь хиннача, духхьал дунен тІара «даьре» къамаьл мара кхы хозне ца яллийсача морально телха волча, дукхагІа доале а, цхьа массехк шу даьлча, вожаш санна ше а «кІордаергйолча» баьречунгара — Бесланагара?

Шозлагіа-дале, хьона хой, «сий дола» Іайшет, хІанз ха деза хьона, хье едда маьре йодар, таханарча дийнахь сесаги 5 бери кІал а долаш, кхалнахаца «хьакхашта ваьнна» къонах хилар, Іалиматеи цун 5 бери вахар Іайха дохаделга, Советски Іаьдала законаша из ца дайтилга.

...Уж тайна хІаман-м шун къаьнача Тимена дукха бІарга дайнад, цхьабакъда, со цецваьннав цхьаькханех а.

1-ча июле Іайшет «едда» маьре яхача шоллагІча дийнахь Іуйрийна из дІахезадар ерригача Яндрена (юрта сиха дІахоз керда хІама). ДІахезадар из юртсовета председатель волча Мержоев Махьмада а.

Со, къаьна Темаркъа, цунна раьза воацаш хилар.

Из тайна къаьнарча, вай яхача замах диса, ши сесаг йоалаяра гІулакх цу юрта хинна хилча, цу юртарча советски Іаьдала из «викал» дехкарийла вар йоатІаш йолча органашка геттара сиха бакъбола хоам цох бе. Цхьабакъда, цо из даьдац.

Шун къаьнача Темена хац из кхераш Іийнав, е Даурбековгіарцара хьоашал ца дохаде Іийнав, цхьабакъда, сона хов цхьаьхха: юртарча советски Іаьдала керте латташ хилац Мержоев Махьмад санна бола яхь йоаца «кІантий»...

Сона-м кхы хІамаш а дагадехад. Іайшет Іехаялара бехке-м ССКП Наьсарен райкюма кхалнаьха отделе болх беш бола новкъостий Евлоева а Суханова а ба, ши саг йоалаярах советски Іаьдало зулам лоархІаш а таІазар деш а хиларах кхоачам боллаш дІакхетабаьбац цар районе бахаш бола гІалгІай кхалнах. Ши саг йоалаяь Даурбеков Беслан таханарча дийнахь советски Іаьдало лаца а лаьца набахта воал.

Цхьабакъда, зулам гучадаьккхар «юртда» а отделене управляющи а вац. Зулам гучадаьккхад Іайшета нанас, Дебахана, тоам бе яхаш дукхха а «можалой» шийна юкъеихаболлашехь а. Цхьабакъда, шун къаьна Теми чІоатІа эгІаз а вугаш, из а «тІаш» аьнна тайнай, шийна шортта чрдув хьа а йийца.

Іадика хайла шун, новкъостий, кастта вІашагІкхетаргда вай!

ТЕМАРКЪА.

Гурахь ялаташ дІаде кийчлу

ССКП XXI съезда решенеш кхоачашъяра тІехьа къовсам а лоаттабеш болх дика вІаштІехьабаьккха барт тайна къахьегаш ка бола ялаташ чуийца баьннаб Грозненски районерча Горячеисточненски совхоза болхлой. Ший доалахьарча техникаш бизза пайдаийцар совхозо цу дІайхача деношка. 13 жаткеи 20 комбайни яр ялаташ чуэцаш.

Жаткай машинисташта юкъе дика къахьегарца белгалваьлар Альбеков Хаваж. Комбайнерашта юкъе хиннача социалистически яхье котваьннача нов. Божкона карара-кара тела ЦІе вымпел еннай. Цо 10 балха дийнахь 331 гектара тІара ялат аьрдац, юкъера лаьрхІача деннеи бийсаннеи йола норма 33 гектарага дІа а кхоачаеш. Цул 6 гектар мара тІехьа ца вусаш болх бир цу деношка нов. Поддубне.

Ялат хьакха доладалалехьа мух хьекха дукха кІи канаш кагдаьдар совхоза кхашка. ХІанз уж канаш гулдеш ба совхоза болхлой. Механизатораш Сухоруков Александри Альбеков Вахеи канаш гулдеш боахк, комбайнераш Юнусови Шахбаеви уж арда болабеннаб. Совхозо 500 гектара тІара канаш гулде лаьрхІад. Из бахьан долаш дукхха а совдаргда совхозо даькхха ялат.

Хьинар долаш болх бу хьатта ялат цІендеш механика Дзугираев Висхас, болхлоша Ахмедова Селимас, Алиханова Тамарас, Болтукаева Соняс, Инаева Тамарас, иштта кхычар а. Кхалнаха хувца а луш дийнахь а бус а ца социйташ болх бу хьатта. Хаддаиза паччахьалкхен алеваторе а совхоза складе а дІакхухьаш да хьаттара ялат.

Бакъда, ялаташ чу а йийца сатийна Іеш бац совхоза механизатораш. 1960 шера ялаташ дикагІа хьувкъийтара хІанзе а балхаш деш ба уж. Ялат чуэцаш латташехь доладелар кхашка балхаш. Тракторашa дийнахьа комбайнаш лелайора, бус ча а тулдора лаьтта а оахар. Ялат чуэцача даькъа лоацаш йоаца тракторашa дийнахьа а уж балхаш деш яр. Из бахьан долаш ялат чуийца доалача хана кІаи мукхи чуийцача лаьттах 3000 гектар цІенъяь а, царех 300 гектар аьха а яьккхар. Ханнахьа гурахь ялаташ дІадувргдола лаьтташ кийчде совхозага торо хилар чах аргІаш делга дика вІашагІдоллар а барт тайна из болх дІабахьар а бахьан долаш. Укхаза еррига торонаш оарцагІъяьхай цу гІулакха: стогометателаш, волокушаш, тракторашa, автомашинаш, говраш. АргІаш деча болх беш ба гІишлош ераш, механически мастерске болхлой, хьайбаш леладераш, конторера болхлой, иштта кхыбараш а.

Къаьстта дика болх бу совхоза инженер — механика нов. Петуховс кулгалдеча участке. Укхаза ча гулдеш 4 трактори 3 волокушеи я. Цхьа трактор кхай тІа чан токхораш йолча метте кхыча тракторашта токхадеш дола ча тІадотташ новкъостал деш я, хІаьта вокхар из ча аргІаш деча тІаувз. Иштта болх вІашагІболларо торо хулийт аргІаш сихагІа де а техникаш дикагІа пайда эца а. Цу участке болх бераш механически мастерскера болхлой ба. 12 метр дІаьхеи иззал лакхеи ду цар аргІаш. АргІаш деча къаьстта дика болх бу медника Малашкина, сварщика Набатовс, слесара Ермашовс.

АргІаш дара тІеххьа лаьтта а оах совхоза механизатораша. Цига болх беш «ДТ-54» яха 10 трактор а, 1 «Беларусь» а я. 4 агрегат я лущени еш. Механизатораша юкъе белгалваьнна из болх дика беш ва нов. Тимченко. «С-80» яхача тракторцеи «ЛД-16» яхача лущильникацеи денна 60—70 гектара тІа болх бу цо.

Гарггарча 2—3 дийнахь ялаташ чуийца мукъадаьнна кхаш цІендара а сихха гурахь дІадувча ялата лаьтта ийчдара а декхараш оттадаьд механизатораша шоашта хьалхашка. Гурахь деррига ялат хьалххе кийчдаьча лаьтта дІадерца а юртбоахама балхаш агротехнически Іилмо яххача тайпара дика чакхдахарца а 1960 шера декхараш кхоачашдара лард йола лерхІ совхоза берригача болхлоша.

С. КОСТИН.

Агитационни болх кхашка бу

Дика болх беш ба «Кавказ» яхача колхоза бригадашкара агитатораш. ССКП ЦК июньски Пленум хинначул тІехьагІа шерра Іомае доладелар тхо цун материалаш. Июньски Пленума материалаш колхозникашта дІайовзийташ да агитатораш нн. Н. Бондаренко. И. Заруднев, А. Демяхин, иштта кхыбараш а.

Ялат чуэца ха хьатІаэттача дикагІа бе болабелар наха юкъера культурни болх а. Бригадашкеи фермашкеи массехк концерт деннад «Октября 12 шу» яхача клуба самодеятельноста низаца. Дукха ха йоацаш бригадашка концерташ делар юртарча клуба самодеятельносто а. ШоллагІча бригаде «Кхераме професси» яха спектакль хьекхар Лермонтова ЦІерахча театро. Оттаяьча графиках кино хьувкх колхеза кхашка.

ХІаьта а ала дезаш да, хІанз а оаха кхашка лекцеш кІезига ешаш хилар. КІезига хул тхо долча республикера лектораш а.

ХІанз парторганизацес ший берригa низ тІабахийтаб кхы а дикагІа агитационни болх вІашагІболлара.

А. ТОРИЙ,
«Кавказ» яхача колхоза парторганизаце секретарь.

ОАХА ЯЗДАЬЧУН ЛАРАХ

„Тоабе советски торговле болх“

Иштта корта а болаш № 43. йолча «Сердало» газета тІа яьннача рейдови бригада материалех иштта жоп деннад Нохч-ГІалгІай АССР торговле министра заместителе н. Хаштыровс: «Тоабе советски торговле болх», яхача корреспонденце тІа белгалдаьха кхоачамбоацараш бакъ а хиннад, горторготдела заведующе приказах № 39 йолча магазина заведующи Комаров балхара дІа а ваьккхав.

СССР Министрий Совете

Сайранарчеи заочнии вузашка деша багІача студенташта а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча дешархошта а йола льготаш

Школа вахарцара бувзам чІоагІбара а СССР-е халкъа образоване система дІахо дегІайоалаяра а хьакъехьа арадаьннача Законага хьежжа сайранарчеи заочнии вузашка деша багІача студенташта а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча дешархошта а льготаш ялара хьакъехьа соцам баьб СССР Министрий Совето. Сайранарчеи заочнии лакхехьарча дешара заведенешка дика дешача студенташта а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча (факультеташкарча, отделенешкарча) дешархошта шоай алапеш тІа а болаш кхы тІа а отпускаш тела оттаяьй 1959—1960 дешара шера денз.

Лабораторни балхаш кхоачашдеш, зачеташи экзаменаши дІалуш йоаккхача ханна сайранарча лакхехьарча дешара заведеней цхьоалагІчеи шоллагІчеи курсашка деша багІача наха 20 календарни дии, сайранарча юкъерча специальни дешара заведенешкарчарна — 10 календарни дии, заочни лакхехьарчеи юкъерча специальнии дешара заведенешкарчарна — 30 календарни дии отпускаш тел хІара шера.

Лабораторни балхаш кхоачашдеш, зачеташи экзаменаши дІалуш йоаккхача ханна сайранарча лакхехьарча дешара заведеней кхоалагІчеи кхы дІахорчеи курсашка деша багІача наха 30 календарни дии, сайранарча юкъерча специальни дешара заведнешка багІачарна — 20 календарни дии, заочни лакхехьарчеи юкъерча специальнии дешара заведенешка багІачарна — 40 календарни дии отпускаш тел хІара шера. Паччахьалкхен экзаменаш дІалуш йоаккхача ханна сайранарчеи заочнии лакхехьарча а юкъерча специальни а дешара заведенешка дешаш болча наха 30 календарни ди отпуск лу.

Дипломни проект (болх) оттае а дІаяла а кийчлуш йоаккхача ханна сайранарчеи заочнии лакхехьарча дешара заведенешка дешаш болча студенташта 4 бутт а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча дешархошта 2 бутти отпуск лу.

СССР Министрий Совета соцам тІа белгалдаьд, отпуске болаш йоаккхача хана студенташта луш долча алапе боарам уж отпуске бахале хьалхагІа дІабахача шийтта бетта цар ийдаьча алапех бетта юккъера лоархІам оттабеш хилар а, хІаьта лакхехьарча дешара заведенешка дешаш болча студенташта бетта 1000 сомал дукхагІеи юкъерча специальни дешара заведенешкарча дешархошта 800 сомал дукхагІеи хила йиш ца хилар а.

Сайранарчеи заочнии лакхехьарча дешара заведенешка дешаш болча студенташта а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча дешархошта а дипломни проект (болх) кхоачашъе е паччахьалкхен экзаменаш дІаяла йолаяла 10 бутт хьалхагІа денз занятешта кийчбалара хІара кІиранна цхьацца дийнахьа балха тІара мукъа бутилга оттадаьд, цар ийдеча алапех 50 процент, цхьабакъда эггара лохехьарчул кІезигагІа доацаш, алапи а луш. Предприятейи учрежденейи кулгалхошта бокъо еннай цу лакхе белгалъяьча хана, нагахьа санна студентийи дешархойи безам бале, кІиранна кхы а цхьан-шин дийнахьа, алапеш а доацаш, уж мукъа бита. Шера цкъа лабораторни балхаш кхоачашдар а зачеташи экзаменаши дІаялар а, хІаьта цу тайшара дипломни проекташ (балхаш) кийчъяреи дІаялареи е паччахьалкхен экзаменаш дІаялара дешара заведени йолча дІаболхаш а юхабоагІаш а заочни лакхехьарча дешара заведенешка дешаш болча студентий а юкъерча заочни специальни дешара заведенешкарча дешархой а наькъага бодаш болча маьхах 50 процент уж балха болча предприятейи учрежденейи чотах лу.

Сайранарчеи заочнии лакхехьарча а юкъерча специальни а дешара заведеней тІеххьарча курсашка дешаш болча наха шоаш хержача специальностах бола болх производстве а баха, болчча тайпара бовзара а дипломни проект дІалуча хана езаш йола материалаш кийчъяра а йоагІаш йолча дешара заведене мотадарах, алапи а доацаш кхы тІа совнагІа цхьан бетта отпуск яла йиш я предприятейи учрежденейи кулгалхой. Из белгалъяь отпуск дІахьоча хана берригаш а санна стипенде тІа оттабу студенташ.

Предприятейи учрежденейи кулгалхошта бокъо еннай, деша дІачуэцача луш йолча экзаменашта тІабитача болхлоштеи гІулакхерча нахаи алапи а доацаш кхы тІа отпускаш тела: сайранарчеи заочнии лакхехьарча дешара заведенешка деша болхачарна 15 календарни дии сайранарча юкъерчеи заочни специальнии дешара заведенешка болхачарна 10 календарни дии, дешара заведени йолча дІаболхаш а цитара юха цІа боагІаш я цар новкъа йоаккхаш йола ха йоацаш.

Колхозашта могадаьд сайранарчеи заочнии лакхехьарча а юкъерча специальни а дешара заведенешка дешаш болча юртбоахама артела членашта кхы тІа совнагІа отпускаш телилга а царех лургдола ахча СССР Министрий Совета соцам тІа отпускех тела оттадаьчунга хьежжа телилга а.

Сайранарчеи заочнии вузашкарча студенташта а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча дешархошта а льготаш яларо тешал лу Коммунистически партеи Советски правительствоа хадданза кагирхой йоаккхо еш хилара. Цо гІо дергда заочнии сайранареи лакхехьара а юкъера специальни а дешар дІахо а дегІадоаладара, къона специалисташ кийчбара гІулакх тоадара.

КАВКАЗ“ яхача колхоза кхашка

Ха дика этта йоаццаше а ялаташ чуэцилгеи уж паччахьалкхенна дІалулгеи дика лел МагІалбикерча «Кавказ» яхача колхозе. Хьоккхилгеи оардилгеи къаьст-къаьста долаш духхьала ялх дийнахьа 727 гектара тІара гурахьа бийна мукх чуийцаб колхозникаша, хІаьта хІара гектара тІара 90 пунт а яьннай. Еррига а 101 гектар мара хьекхаяц духхьала комбайнаца.

Цхьан дийнахьа 42 гектар мукх хьекхар лафетни жатка машиниста Евсеев Алексейс. ХІара дийнахьа 30 а кхы тІех а гектар хьокхар жаткай машинисташа П. Свистельниковс, М. Головашовс, Ю. Бекетовс, иштта кхыбараша. Колхозерча 9 лафетни жаткахи 11 комбайнахи цхьаккха а яцар хІара дийнахьа йола балха задани тІехкхоачаш ца еш. Мукх хьекха баьнначул тІехьагІа кІа хьакха доладаллалца кІезига ха мукъа йисар механизаторашта. Цу юкъа шоай техниках доахка кхоачамбоацараш дІадаьхар механизатораша, хІаьта гурахьа дІадийна кІа 8 балха дийнахьа чуэца а лаьрхІар. Цу балха тІа шозза тІехкхоачашъю механизатораша балха нормаш. Лафетни жаткай машинисташта новкъостал ду комбайнераша а. ШоллагІча бригадерча комбайнера нов. Еремеевс ший комбайна хедер тоайир, кІа хьокха а хьокхаш касарех Іодехкаргдолаш. Бийсанна са хиллалца хедер эргайоаккхаш ваьллар из, Іийрийна ший маьшин балха ара а яьккхар. Цу дийнахьа 46 гектар кІа хьокхар механизатора. ДІа-юха тела ЦІе байракхи ахчан совгІати делар Еремеевна.

— Кхоана кхы дикагІа болх бергба аз,— аьлар Еремеевс, ше совгІат дІаэцаш.

Ше деннз дош кхоачашдир механизатора: шоллагІча дийнахьа 50 гектара тІара кІа хьакхар цо, хІаьта шоллагІа ахчан совгІат а ийцар.

Кхоалагіча дийнахьа 11 гектар кІа а хьекха, касарех иллар арда волавелар Еремеев. Цунна дика новкъостал дир вежарашштурвальне Василеи трактористе Викторе Еремеевгіар, трактористе Ефремов Петрос, иштта кхыбараша.

КІа хьокхаш я А. Токаревеи Ю. Шерстобитовеи комбайнаш.

Из хьакха доладеннача хьалхарча дийнахьа цу кхаь комбайна аьрдар 1040 центнер. Цу дийнахье а паччахьалкхенна дІаделар из кІа.

КІа дІакхухьача хана къаьстта дика болх барца белгалбаьлар шофераш Н. Никитин, В. Фомин, иштта кхыбараш.

Духхьала 4 дийнахьа 976 гектара тІара кІа хьакха а хьекха касарех Іодиллар механизатораша.

Къаьстта дика хьийкъад кІа укх шера шоллагІчеи йиъларІчеи бригадашка. Укхаза хІара гектара тІара йоал 130—135 пунт.

Семилетка хьалхарча укх шера Даьхенна 103 эзар пунт ялат дІадала лаьрхІад колхозникаша.

Шоаш денна дош кхоачашдеш 60 эзарнел тІех пунт ялат хІанзале дІаденнад цар паччахьалкхенна.

Укх деношка ялат дІаденна бала шоай низ кхо ца беш къахьег «Кавказ» яхача колхозерча къахьегамхоша.

П. ГАГИЕВ.

Концерташца — кхашка

Каст-каста гу кхашка балха боахкача юрта боахама къахьегамхошта Наьсарен районерча Кантышевски культура ЦІагІа «Октября 40 шу» яхача совхоза Кантышевски отделене комсомольски организацес вІашагІъелла агитбригада. ГІадбахе тІаэц овощеводаша, механизатораша, полеводаша концерта-ца баьхка катий нах.

11-ча июле «Октября 40 шу» яхача совхоза Наьсар-Кертерча отделене № 6 йолча тракторно-полеводческии, огороднии бригадашка хилар агитбригада. Концертата хьежарашта дика салоІам хилар бІаргадейначох, къаьстта дика тІаийцар ашараш лекха Кодзоев Іалихани, Касиев Махьмади, вайнаьха халхар даь Л. Моргуновам И. Оздоевн.

ВОРХІ ШЕРА ПЛАН — ЯЛХ ШЕРА

СВЕРДЛОВСК. Уралмашзавода аьшк-пхьараша декхар тІаийцаьд планах ворхІ шера де лаьрхІа балхаш, 1963 шера даь даха, аьнна. Цу гІулакха цар караерзаю балха прогрессивни методаш, юкъейоалаю къахьегам аттача боаккхаш а цун овсарле лакхъеш а йола механизмаши оатхалаши.

Аьшк-пхьарий 10 бригада я коммунистически къахьегама коллектив, аьнна, цІи яккхара тІехьа къовсам лоаттабеш.

Сурта тІа: И. А. Горшковс хьалхле лелаю, дикагІчарех цаІ йола, аьшк-пхьарий бригада. Аьттехьара аьрдехьа — И. А. Горшков, машинист М. П. Огородников, помощник В. С. Неуимин, помощник Ф. З. Юрковский, воккхагІа вола помощник М. К. Чудаков.

Н. Ситникова сурт **ТАСС фотохроника.**

1959 шера 1-ча июле республикерча колхозашкеи совхозашкеи шура яккхарах йола

СВОДКА

Районийи совхозийи цІераш	100 гектар лаьттан тІара лоархІаш (центнер)	1 фуражни іаттагара 6 бетта ньккха шура	1958 шера уьх ханна хиннаранца нийсдича + е —
Районаш (колхозашка гІолла)			
Сунженски	60	1356	+ 162
г. МагІалбик	47	1345	+ 187
Грозненски	42	1133	+ 37
Первомайски	21	797	+ 237
Наурски	19	1237	+ 30
Шелковской	19	1210	+ 215
Каргалински	18	1115	+ 213
Курчалоевски	13	966	+ 287
Советски	8	559	+ 134
Веденски	7	687	— 150
Ножай-Юртовски	3	795	+ 407
Саясановски	2	295	— 128
Совхозашка гІолла			
№ 1 йола Шурий	136	1211	+ 40
Предгорни	107	1067	+ 76
Горячеисточненски	94	1121	— 217
№ 2 йола баьца даарий-шурий	92	987	— 57
«Горец»	82	927	+ 77
Ермоловски	74	1382	+ 116
Шалински	72	909	+ 130
Красноармейски	68	922	+ 77
Ассински	67	1412	— 23
Лермонтовски	63	794	+ 108
Грозненски	56	1111	+ 20
Грозненски сомий баьца даарий	55	1401	— 19
Гудермесски	48	1061	+ 16
«Джалка»	46	785	— 44
Самашкински	40	937	+ 108
«Дружба»	37	997	+ 16
Надтеречни	35	1217	— 55
Старо-Юртовски	34	1107	— 73
Гвардейски	27	969	— 44
Ингушски	24	967	+ 86
«Октября 40 шу»	18	718	+ 154
Новосельски	17	1309	— 191
Назрановски	13	969	+ 533

Шера йола план 6 бетта кхоачашъяьй

Шоаш тІаийца социалистически декхараш кхоачаш а деш, доккхий къахьегама толамаш даьхад Ачхой-Мартановски районерча «Самашкински» совхоза 5-ча отделене шурий-товарни ферма коллективо.

Хьинаре къахьегача дояркаша Войтикунова Зинаидаси Крикуненко Надеждаси шера планах 1800 килограмм яккха йоагІача, цхьанне 1856 килограммий шоллагІчо 1886 килограмми шура яьккхай.

Хьалхле лелаеча доярка Литвинова Верас ше беттача 17 іаттагара, хІаранегара 1272 килограмм шурий яьккхай.

А. МАЛЬСАГОВ,
«Ленина байракх» яхача Ачхой-Мартановски районни газета болхло.

ГІишлошъяра кердача техника Москвера выставка

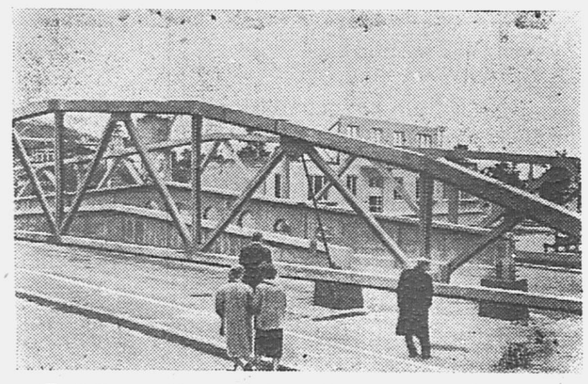

Хьайийллача гІишлошъяра кердача техника выставке хьагойт гІишлоний деталеш хьаяра а цар проект уттаяра а балхашта карагІдаьннараш, производства процессашта механизаци еш йола а цІенош хьалдеш йола а техника.

Ши эзар гаргга экспонат оттаяьй выставке.

Сурта тІа: Хьалхарча плане — хьалхагІе а хьажа аьнна вІашагІъехка аьшк-бетона формаш.

Н. Кулешова сурт. ТАСС фотохроника.

Москвера СССР Халкъа боахама карагІдаьннарий выставка.

ТАСС фотохроника.

АХКАН ДЕНО ШУ КХОАБ

ДІаяха ха юхаягІац

Ка бола ялаташ 10 балха дийнахьа чуийца даха шоаш денна дош кхоачашде вІаштІехьадаьннадац Урус-Мартанерча къахьегамхой.

Белгалдаккха деза ялаташ чуэцара эша трактораш а, жаткаш а, кхыйола юртбоахама машинаш а шийй ханнахьа кийчъяра района кулгалхоша йоакхо ца яр.

Къаьстта ялат чуэцара во кийчо яьй нов. Инозенцев директор волча «Горец» яхача совхозо. Шийй ханнахьа жаткашта ремонт яь ца яккхарах мукх хьакха ха хьатІа кхаьчача деношка лаьтта хоза ха болх ца беш дІаяхийтар цига. Цудухьа укх шера 13-ча дийнахьа мара 1050 гектар лаьттан тІара мукх хьекха баьннабац, хІаьта цунах аьрдар 900 гектарал совгІа мара а бац.

Совхозо гурахьа дІадийнача 1714 гектар кІих 300 гектар хьеха улл, бакъда, хІанз а из арда доладаьдац.

Кхетадаций-теш совхоза кулгалхоша дІаяха ха юхайоагІарг ца хилар, е дика къахьегаргдолаш нах бац-теш совхозе?

Совхоза кхашка балха ди 8—9 сахьат даьлча мара доладац, хІаьта из чакхдоал сайранна кхоачаш боад а болалехьа. Бийсанна болх бе йиш йолаш яц машинаш, уж лампашца іалашъяь ца хилар бахьан долаш.

Болх бе йиш йолча ерригача ханах пайда ца эцар бахьан долаш ялаташ чуэцара балхаш тІехьа даьннад.

Ховш да ялат шийй ханнахьа чуийца ца даьлча, кхыдола балхаш тІехьа даргхилар. Масала ялат ханнахьа чу а ийца ча дІа а даьккха кхаш кийч ца дича, гуйран ялат дІаде, лаьтта еха, кхыдола балхаш чакхдаха торо хургьяц.

Совхозе дика болх беш боли нах хиларах долча хаттара дола жоп лу укх масалаша.

Мукх хьакха болабаьча деношка денз хІара денна заданеш 120—130 процентал кІезигагІа кхоачаш ца еш хьавенав навесной жатка тІа болх беш вола механизатор Толчаев Ахьмад. Иштта дика къахьег «СК-3» яхача, ка бола ялат хьакха кийчъяьча, самоходни комбайна тІа болх беш волча Геря Дмитре, цул тІехьа вусаш вац Сербиев Салман. Сменах 11 гектар мара хьакха ца безача царех хІаране хьекхаб 19 гектарал совгІа мукх.

Совхозе гІорваннна вовзаш ва дІадахача шера юкъера школа а яьккха, укх шера совхозе комбайнерал балха вена зІамига сат Озниев Даналбик.

Ше болх бе волавеннача деношка денз нормах арда дезар 12 гектар мара доаццашехь а хІара дийнахь цо оард 20 гектарал кІезигагІа доацача лаьттан тІара хьекха ялаташ.

Иштта дика къахьегаш бола механизатораш совхозе кІезига бац, хІаьта а цар болх беш йола машинаш бийсанна лела йиш йолаш ца хилар бахьан долаш царех биззаш пайда эцац. Мамогга сихагІа уж кхоачамбоацараш юкъера дІадахара оарцагІа йовла декхарийла я районе партийни а советски а организацеш.

Х. ГАЛАЕВ.
(тха собкорр.).

Колхозникаш оарцагІбаьннаб

Шоай беррига низ тІабахийта ялаташ чуэцаш боахк Веденски районерча «СССП XX съезд» яхача колхоза колхозникаш.

ССКП ЦК июньски Пленума Кхайкарало деташ айдаь бола колхозникаш тІабийрза къовсам лоаттабеш ба лоаццача хана ялаташ чуийца а паччахьалкхенга дехка а дахара тІехьа.

КІа хьакха доладаьчул тІехьагІа йоачаш хилар бахьан долаш цхьацца йола халонаш хиннаяле а колхозникашца дика толамаш доах шоаш кхедаь ялаташ чуэцача. Районерча кхыча колхозел хьалхагІа Гудермески заготзерно 700 центнер кІа ДІаденнад цу колхозо.

Ялаташ чуэцача а заготзерно дІадахьара а дика хьинаре къахьегаш ба колхозера комсомольцаши кагирхойи. Царна юкъе къаьстта дика хьокхамаш дахарца белгалбаьннаб Хупиев Сайд-Хьасан, Солтамурадов Бекка, Борханов Сайд-Хьамзат, Туршиев Махьмад, иштта кхы бола кагирхой а.

Колхозашта ялаташ чуэцача дика новкъостал ду Веденски МТС механизатораша. Балха нормаш денна тІехкхоачашъеш ва цу колхозе кІа чуэцаш вола комбайнер Тарамов Леча.

Комбайна тІара кІа ДІакхуьхьаш а паччахьалкхенга доха заготзерно кІа дІа озаш а лии бийсеи ца къовсаш хьинаре къахьег колхоза шоферо Дайниев Сайд—Эме.

С. БОРХАНОВ,
ВЛКСМ Веденски РК инструктор.

Шелководаш

Укх шера СаьмуІашкарча юкъерча школе вІашагІъеллаяр дитта кюмара тІанех чилла бу нІаний леладу 5 звено. Звеношка бар 4—6 классашкара дешархой. Хіара дешархочо кхоккха килограмм чиллан бурилг гулъяьй.

Хіанз дешархоша хьалхара чиллан бурилгаш хьалохьаьй хІаьта берригача школьникаша 207 килограмм чилла лохьабаьб. Цу чиллах дукха даьри даргда.

Кхыча дуккхача школашка доладе а деза чилла бу нІаний леладелга, из доккха, пайдане гІулакх хилар кхета а даь.

А. ГАЛИМОВ.

Ялат чуэцаш латт

Шалински района «Джалка» яхача совхоза кхашка сихленна ялаташ хьоккаш латт. Механизатораша шоай низ кхобац денна балха нормаш кхоачашъяра. Лоацача хана 484 гектара тІара мукх чуийца баьннаб совхоза йитъалагІча отделенера болхлой. ЧІоагІа дика къахьийтар комбайнераша Хамидов Султанеи Эдищев Алдангазеи. Хіанз укхаза къаьст-къаьста гурахь дийна кІа чуэца болабеннаб.

ЯлхлагІча отделене а ерригача совхозе а сий деш я Асаев Хьусенеи Хабзиев Хьусенеи комбайнови агрегаташ. Цар цІена а, юкъе йовкъаш ца юташ а, дика чуэц ялат. Раздельни хьисапе чуийца ялат вІалла ца гоадеш заготовительни пункт дІакхуьхь. Цунца цхьана дІаоттадеш латт дІадувргдола ялат а.

Газет дешача наьха хаттарашта луш дола жопаш

БАЛХА ТІАРА

КЪОВСАМАШИ УЖ КЪОАСТАДАРИ

Хаттар: МалагІча порядках хьож моттигерча профсоюза комитета бартаца администраце балха тІара дІабаьхача наьха къовсамашка?

Жоп: Профсоюзни комитета бартаца администраце балха тІара дІабаьха нах, балха тІара къовсамаш къестадеш йолча комиссега а фабрични, заводской, моттигерча профсоюза комитетага а гІолла доацаш, духхьал халкъа суде ладкъа мегаргба.

Цу хьакъехьа халкъа судага заявлени яла мегаргья дІаваккхарах дола приказ болхлочунга хьакхаьчачул тІехьагІа цхьа бутт баллалца йолча хана чухь.

Хаттар: МалагІча хана доагІа алапи харцахьа балхара дІаваькхача е кхыча балха тІа оттаьча сага, нагахьа санна балха тІара къовсамаш къестадеш йолча комиссе е моттигерча профсоюза комитето хьалхагІа шийта хиннача гІулакха тІа юха оттавовла, аьнна баьсоцам кхоачашбе ца туташ тІехьабоахаш хилча?

Жоп: Нагахьа санна хьалха шийта хиннача гІулакха тІа болхло юхаоттавовла аьнна балха тІара къовсамаш къестадеш йолча комиссе яь решени е фабрични, заводской, моттигерча профсоюза комитето баьсоцам предприяте, учреждене, организаце администраце тІехьабаькхабале, профсоюза комитето соцам бу балха тІа воацаш болхлочо мел яьккхача хана доагІа алапи цунна дІадала е кхыча балха тІа вахийтарах цун эшаденна алапи дІатІадала, аьле.

Иштта моттиг нийсъелча балха тІара дІаваькхха лийннача хана доагІа алапи е кхыча балха тІа вахийтарах эшаденна алапи болхлочоа дІалу, балха тІарча къовсама хьакъехьа решени е соцам баьча дийнахьа денз из решени е соцам кхоачашбаьча денга кхаччалца йолча хана. Из соцам кхоачашбу суда исполнитело исполнительни листа когаметта лоархІаш дола профсоюзни комитето деннача удостоверенех. /

Кхаь беттал тІех ца доалийташ дІалу удостоверени суда исполнителлага. Болхло балха тІа юха оттаве, аьнна судо яь решени администраце кхоачаш ца ярах хиннача прогулах доагІа алапи шозлагІа дешага юха ца хьожаш судо баьча хоадамах болхлочунга дІаеннача исполнительни листаца хьадоаннх.

Хаттар: Балха ханал совгІа баьча балхах доагІа ахча хьа ца дала бахьан дий из болх бе аьнна яь решени ца хилар?

Жоп: Балха ханал совнагІа йолча хана болхлочо даьча балхех цунна ахча ца дала бахьан дац моттигерча профсоюза комитето е лакхехьа латтача организаце уж балхаш де аьнна енна бокъо администрацега ца хилар. Балха ханал совгІа балхаш дайта йоагІаш йола бокъо йоацаш а приказ доацаш а уж балхаш дайта бола кулгалхой дисциплинарни бехктокхаме а цхьайолча хана судага гІолларча бехктокхаме а оза беза.

Хаттар: ХІара кІиранна доагІача мукъача дийнахьа баьча балхах ахча дала йиш йий?

Жоп: ХІара кІиранна доагІача мукъача дийнахьа баьча балхах ахча дала йиш яц наггахьа йолча хана, масала, цу предприятера, учрежденера, организацера из болхло дІаваьнна хилар бахьан долаш болхлочоа кхыъ-кхе мукъа ди дала йиш йоацача хана мара.

Хаттар: МалагІча порядках алапи тел болхлоштеи гІулакхерча нахаи тешаш болаш, шоаш ладкъаш, жоп луш е кхыча гІулакхашта суде баха цар йоаккхача хана?

Жоп: РСФСР къахьегамах долча законий Кодекса 78 статьяга хьежжа, тешаши эксперташи болаш е халкъа заседателаш болаш суде бийха бигача болхлошеи гІулакхерча нахеи цига шоашта тІадехка декхараш кхоачашдеш мел йоаккхача хана юкъера алапи тел царна. Нагахьа санна из ваха декхарийла волча гІулакха (ладкъаш, жоп луш, е бехк токхаш) болхло суде вийхавале, цунна алапи лац.

Хаттар: Шийгара болх бе ца магар бахьан долаш болхло кхыча балха тІа оттаве бокъо йий администраце?

Жоп: Ше массаза беш бола болх бе ца могаш болхло висавале, администраце бокъо я лораша еннача заключенех болхло кхыча балха тІа оттаве.

Назаровски кІора разрез

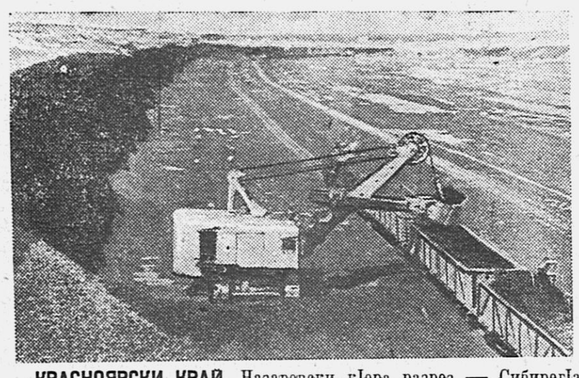

КРАСНОЯРСКИ КРАЙ. Назаровски кІора разрез — СибирегІа йоккхагІчарех цаІ я. Цо доагорца Іалашъергья хьалъеш латта Назаровски ГРЭС. КІор разрезера денз транспортеранца лургба цига дІа.

Сурта тІа: Назаровски кІора разрез.

Ю. Барлиена сурт. **ТАСС фотохроника.**

Дунен халкъашта юкъера гІулакхаш

Кхыча мехкашцарча гІулакхий министрий Женевски совещане балха тІа кхаь кІиранна хинна перерыв йистеьннай. 13-гІча июле, оршот дийнахьа, къамий Дворече юха а вІашагІкхийтар СССР, США, Англе, Франце, хІаьта иштта Германски Демократически Республика а кхыча мехкашцарча гІулакхий министраш. ХІаьта малхбузен германски делегацех лаьца аьлча, совещане хьалхарча даькъе а санна, заседанеш хуЇча зале цунна керте ва кхыча мехкашцарча гІулакхий министр Брентано а ца хулаш, США-ара ФРГ посол Греве.

Женевски переговораш юха йолалуча хана ши-шегІа хаттар дера: совещане балха перерыв яр ловш хиннача малхбузехьарча державай делегаташа лийрхІар фу дар? Малхбузехьарча Іаьдалий викалех цу хьакъехьа цхьан Англе кхыча мехкашцарча гІулакхий министра Селвин Ллойда мара къамаьл данзар. Женевера Лондоне ше юхакхаьчача цо аьлар: совещане мел дийцача хІамай уйла яра а Іахо ергйолча переговорашка де дезар къоастадара а пайда эца беза мукъа доаккхача цу кхаь кІирах. Перерыв е яхаш хиннача совещане дакъа лоацаш хиннача воккхар из совещани тІехьаякхьанза яргйоацаш хилар бакъдеш хІама хьоаданзар. Алххаса лаІар духьа мара перерыв яр царна ца ловш хиннилга ховш да. Цхьадолча малхбузехьарча кепайоазоша яхачох ховш да, совещане балха тІа перерыв яр цар дехача хана кхыъ-кхе, лоархІам болашагІа йола уйлаш цар хиннилга.

ЧІоагІа сакъердам болаш къамаьл да цу хьакъехьа йоккхача американски газетий треста дас Рандольф Херста даьр. Женевски совещане хьалхара дакъа йистедаьнначул тІехьагІа тешам белар цо, дІакхайкаяь перерыв йистеялале Малхбузенна пайданагІа долча тайпара дунен халкъашта юкъера гІулакхаш хувца а лургда, хІаьта тІаккха Советски Союз шоаш яхачунна хьатІайоалае йиш а хургья, аьнна. Ший безам бале а бече, а Р. Херста цу къамаьлаца мукІарло дир, дунен халкъашта юкъера кхоккам кІаьдбалар ловш долча дерригача адамаша малхбузехьарча державай никъ хьал ца лацарал совнагІа, уж эгІаз дугаш гІулакх даьча малхбузехьарча державашта гІойленагІа йолча оагІорахьа уж переговораш леста ца хилара. Цу тайпара Р. Херста хьагучаяьхар, гучох, перерыв хиннача юкъа адамий уйлаш шоашкахьа а йоахалург ма йий, хІаьта цул тІехьагІа СССР шоаш яхачунна хьатІа а йоалаерг ма йий яхаш лерхІаш хиннача Малхбузерча белгаларча гІозарий къайленаш.

Цхьабакъда, царна дагалаьттар кхоачаш хила аьттехьа а дацар, вешта, тІехкхьарча кхаь кІиранна дунен халкъашта юкъе хиннача событеша бакъдаь хьахьекхар СССР-еи ГДР-еи делегацеша Женеве нийса лелаяь политика бакъ хилар а чакхъярг хилар а. Цу ханна кхы а къаьттагІа хьагучадаьлар, хІанз а «шийла тІом» дагалоаттабеш а шоашта хетараш низаца Советски Союзах хьахьерчаде дагадолаш а долча Малхбузерча гІозарий политика кІал ло боацаш хилар.

Ховш да, Женевски совещане балха тІа хинна перерыв, Малхбузерча Берлине латташ дола хьал ханна меттадоаладарца а, Германеца машара договор кийчдара йола шинна а Германе юкъара комитет жавай никъ хьал ца лацарал совнагІа, уж эгІаз дугаш гІулакх даьча малхбузехьарча державашта гІойленагІа йолча оагІорахьа уж переговораш леста ца хилара. Цу тайпара Р. Херста хьагучаяьхар, гучох, перерыв хиннача юкъа адамий уйлаш шоашкахьа а йоахалург ма йий, хІаьта цул тІехьагІа СССР шоаш яхачунна хьатІа а йоалаерг ма йий яхаш лерхІаш хиннача Малхбузерча белгаларча гІозарий къайленаш.

Цхьабакъда, царна дагалаьттар кхоачаш хила аьттехьа а дацар, вешта, тІехкхьарча кхаь кІиранна дунен халкъашта юкъе хиннача событеша бакъдаь хьахьекхар СССР-еи ГДР-еи делегацеша Женеве нийса лелаяь политика бакъ хилар а чакхъярг хилар а. Цу ханна кхы а къаьттагІа хьагучадаьлар, хІанз а «шийла тІом» дагалоаттабеш а шоашта хетараш низаца Советски Союзах хьахьерчаде дагадолаш а долча Малхбузерча гІозарий политика кІал ло боацаш хилар.

Ховш да, Женевски совещане балха тІа хинна перерыв, Малхбузерча Берлине латташ дола хьал ханна меттадоаладарца а, Германеца машара договор кийчдара йола шинна а Германе юкъара комитет йилларца а, Германи вІашагІтохарца а ювзаенна 19 июле керда яь советски предложенеш ювца йолаеннача ханна хиннилга. ОагІоний наькъаш гаргадоаладир цу предложенеша, хІана аьлча цар чулацадар США-си, Англеи, Францеи хьалхагІа хьакхайкадаь цар дІадехаш дола гІулакхаш. СССР-а машар тІехь доладаьча кердача гІулакхо, оалаш долчча тайпара, шоай гІандаш тІа Іоховшабир малхбузен оагІонгахьара переговорашта юкъе дакъалоацаш бараш. Цхьаккха дуХьалдоаккхаш хІама а доацаш, цу ханна дар цар перерыв ехаш.

Цу тІехкхьа, цхьан командах санна, эггара хьалха малхбузен-германскии американскии яраш а Іахаш, Іеха йолаелар буржуазни пропаганда, Советски Союзаца переговораш а юлургьяц, «ультиматумах ше яххар дайта а гІерташ «Малхбузенна кхерам тІа а тувс» цо, яхаш. Цхьабакъда, хІанз яц вайна миллионаш бола нах фаьлгашца Іехабе йиш йола ханаш. Хетаргахьа, цу зІакага шоаш лоацийтаргболаш эсала нах геттара кІезига корабоагІаргба. Машар безаш йолча СССР арахьарча политикаг аргІанна дувцаш дола йоахараш кхьамарга шод а этта сецар, хІаьта уж арадаха доладаьраш шоаш сийдоацчь а баьнна бисар: Женевски совещане хьакъехьа СССР кхыча мехкашцарча гІулакхий министра А. А. Громыкос 28 июне яьча заявлене хьаэца хІама дитанзар советски предложенеш — «диктат» а «ультиматум» а ма йий, яхаш даьча харц кхамаьлех. Малхбузехьарча Берлинах дола дош вІаший гІойленагІа долча тайпара къоастаде безам болаш вай мохк хилар бакъ а дир. Женеве цу тайпара барт бара йола база йолаш хилар дІа а хьекхар нов. Громыкос.

Къовсам тІа даьнна дунен халкъашта юкъера дешаш машарца къоастадара моастагІий болчар чІоагІа доккхал даьдар шоай идейни баьчча волча Конрад Аденауэрах. Женевски совещане хьалхарча а шоллагІча а даькъашта юкъерча хана малхбузен-германски канцлера ца деш хІама дисанзар цхьаккха тайпара а барт цига вІаштІехьа ца балийта гІерташ! Масала, цудухьа дар цун Малхбузехьарча Берлине ФРГ федеральни президент харжа аьнна цо цІог хьовзаяр а. Цхьабакъда, Аденауэр санна, «шийлача тІема» гІулакхашта йоккха опыт йолаш волча специалисто хьовзаьча цу гІулакхах а пайда боалаш хІама хиланзар.

Малхбузерча Германен провокацес Аденауэр машара а халкъаш кхерамах лорадалара а эггара къизагІа вола моастагІа хилар чІоагІдарал совгІа кхы хІама данзар. Цудухьа тамаш е езаш дац женевски переговорашта юкъе дакъа лоацаш йолча паччахьалкхений керте латтараш шоай сий ца доадар духьа Аденауэраца вІашагІа ца кхетар, Женеве «Малхбузен цхьоагІо» чІоагІъе лерхІаш царца вІашагІкхета гІерташ Аденауэр хиннаволлашехьа а. Цунца дувзаденна Лондоно «Малхбузен цхьоагІои» «Боннаца нийсвалари» цхьатарра лархІац аьнна, «Таймс» яхача английски газето кхайкадаьр дика белгалдаьккха хІама да.

Лакхехьа хьоабаьча Херстан Аденауэраи санна, Женевски совещани ханна соцаеш юкъ оттаро «дунен халкъашта юкъера хьал Малхбузенна пайда болаш хургда» аьнна хийттарий планашта хІама техар халкъашта юкъера кхохкам дІабаккхареи Европе кхерамах лоравалар Іалащареи дешаш дувцаш 4-ча июле денз 6 июле кхаччалца Варшаве хиннача конференцес. Конференце хиннача Европерча 22 паччахьалкхен цІи хезза болча общественни деятелаша цхьа барт а болаш, аьлар дунен халкъашта юкъе къоастаданза латта кертера дешаш машара наькъаца къоастадара шоаш тІехьа хилар. Министрий Женевски совещане адресах текст а йохийташ, Европерча общественностага цар даьча кхайкарала тІа къаьстта дІадехаш да ядерни герза ду тохкамаш делга тІехьа а ца тетташ дІадаккхар, Германеца машара договор дар, паччахьалкхений эггара керте латтарий совещани яр.

Варшавски конференцес тешшаме хьахьекхар дунен халкъашта юкъера кхохкам мелбара тІехьа, машара боккха лоархІам болча дешай хьакъехьа вІаши юкъера гІулакхаш кхетадеш а вІаши тІаэца йиш йола барт беш а Малхбоалеи Малхбузеи хилара тІехьа латта Европерча мехкий общественностa болам чІоагІа дегІабар.

Дунен халкъашта юкъе латта гІулакхаш тоадара боккха лоархІам болча дунен халкъашта юкъе укх тІехьарча кІирашка хулача доккхийча хІамашта юкъе белгалдаккха дезаш да Нью-Йоркерча советски выставка Іалаьмате боккха толам балари СССР-а Министрий Совета Председатела хьалхара заместитель нов. Ф. Р. Козлов США вахари. Боккха лоархІам болаш да цу хьакъехьа Малхбузерча Германерча «Франкфуртер рундшау» яхача газето аьннар. Цо йоах, советски выставка толам балар «дуккхача даькъе новкъостал дергда» шийлача тІемо сихдаь леладу, кхереме гІулакхаш дІадахара. Газето укх тайпара бакъю ший уйла: «Советски выставко дика гуш а тешавеш а хьахьокх Советски Союза Іалаьмате йоккха экономически культурни прогресс... Кхыметтел ца тешараш а шек баьхаб цо».

Укхаза Малхбузерча Германен газето яхачоа тІехьа ца хилча варгвац. Бакъда! Советски Союза карагІдаьннараша тешабу кхыметтел ца тешаш хиннараш а, вай мохк дерригача адамашта дика дар хилийта, укх дунен тІа мел бахача наьха сийрда кхоане лораеш, дерригача халкъашта бола машар а праз а лорадеш къахьегаш хиларах.

Цунца кхы а чІоагІагІа бег доал Советски Союзи еррига социалистически лагерьи гоама яраша вайна карагІдаьннача моллагІча а хІамах пропаганда я из яхаш, дунен общественни уйланна хьалхашка СССР-а Іаьржа Іатт е гІерташ леладу гІулакхаш. Советски Іаьдала зулам де гІерташ хорш еча санна сихбенна шоаш леладеча гІулакхашта тІехь каст-каста нах белача хьал тІа отт уж. Масала, иштта хилар дукха ха йоаццаш космосе яхийта, зем боаккхаш дола хьайбаш чу а долаш, хинна советски баллистически ракета «Кремлас егІа пропагандистски боанг» я аьнна дІакхайкаяьча «Тампо» яхача газетаца а. «Низа позице тІера» яха политика бахьан къовсам лоаттабераш цхьаккха дича а теша тугаш бац цу политика гІулакхаш дІадаьнна дукха ха хиларах. ХІаьта из — ше мадарра бакъдар а да, цу тІера ваьнна ваха моттиг а яц. Советски баллистически ракета толамца урагІъяхийтар дувцаш, доазол дехьара газеташ, къаьстта Парижера «Франс-суар» яхар а долаш, мукІарло данза даланзар «из санна йола ракета американцашта хІанз а тІехьа хьае ца могаш хиларах».

«Шийла тІом» хьаллоаттабераша лерхІаш хиннарашта духьал а долаш, министрий Женевски совещане болх соцабаь доаккхача укх кхаь кІиро дикка хІама даьд дунен халкъашта юкъера гІулакх тоадеш. Из дика гІулакх кхы а чехкагІа дегІадоагІаргда, нагахьа санна женевски переговорашта юкъе дакъа лоаца малхбузера викалаш, совещане истола гонахьа хайшача хана, бокъонца этта латта хьал а лоархІаш, дешаш низаца къоастаде а ца тІерташ, хьаькъалца къоастадеш хуле. Царга тоъал ха я 20 июне совещанес ший болх соцабеча хана ювцаш хинна советски предложенеши 28 июне А. А. Громыко яьча заявлене тІара уж предложенеш йоашхаш йола моттигаши теркам тІа а бохийташ йовза. «Советски предложенеш ультиматума порядках отаяь я, яхаш кхы дувца бокъо йолаш яц малхбузера паччахьалкхенаш», —аьнна 7 июле белгалдаькхар «Манчестер гардиан» яхача английски газето. ДІахо цо аьлар, цу предложенех барта даха хала хургдац, аьнна.

Женевски совещане шоллагІа этап тІахоачаш йола малхбузерча паччахьалкхений позици ювцаш, «Франс нувель» яхача кІира цкъа арадоалача французски журнало язду»: советски предложени «Лондоне хьаллоацаш» я. Берлинах ханна барт бе йиш йола перспектива цу предложенес хьаеллаш лерхІ Лондоне. Боннe, цунна тІехьа Париже а, чІоагІа духьал ба цу предложенена. Вашингтоне из а вож а хувцалуш латт».

Цхьабакъда халкъашта Малхбузенгара лов машар чІоагІбара хьашташа маяхкар къаьгга а хаьдда а дола гІулакх. Цар дІадех Малхбузерча паччахьалкхенашкара Женеве барт беча цхьаккха духьаленаш ца яр.

Цхьабакъда дика ховш да, мел дикадар карагІдаьлча а, правительствийи паччахьалкхенийи керте латтарашта мара къоастаде могаргдоаца вай ханара дерригa доккхий дешаш министрий Женевски совещанена къоасталургдоацилга. Цудухьа боккхача лоархІаме да министраша паччахьалкхений эггара керте латтарий совещани е кІийле кийчъяр. Нагахьа санна дунен общественностa лоІама духьал а яьнна, малхбузерча паччахьалкхенаша женевски переговораш йохийой. тІаккха паччахьалкхений эггара керте латтараш кхы а чІоагІагІа вІашагІкхетанза баргбоацача отт.

Н. ЧИГИРЬ.

Доазол дехьара

СОВЕТСКИ ВЫСТАВКО ЦЕЦБОАХ

КОПЕНГАГЕН, 13 июле. (ТАСС). Нью-Йоркерча советски выставка чIоагIа сий ду американцаша. Нью-Йоркерча, «Колизея» яхача, эггара йоккхагIа йолча выставочни зале хиннначарел дуккхагIа нах хиннаб цу выставке, яхаш язду «Берлингске теденде» яхача датски эггара доккхагIчарех долча газета Нью-Йоркерча корреспондента. Советски выставко цецбоах нах. Электроникe советски Iилманна карагIдаьнна Iалаьмате доккхий хIамаш дIахьокх цо. Американцаш цецбувл советски телевизораш технически хьакъехьа дика хиларах. Эггара дуккхагIа наьха теркам тIаоз спутникий макеташа. Медицински отдело, къаьстта хирургическичо хьахьокх Советски Союзе йоккха Iилма прогресс хилар, яхаш белгалду корреспондента. Атомни энерги вахара гулакхага дIаяхийтар хьахьокхача отдело а цецбоах американцаш.

*

Нью-Йоркера советски выставка. Центральни зале.

ТАСС специальни фотокорреспондент волча В. Егорова сурт.

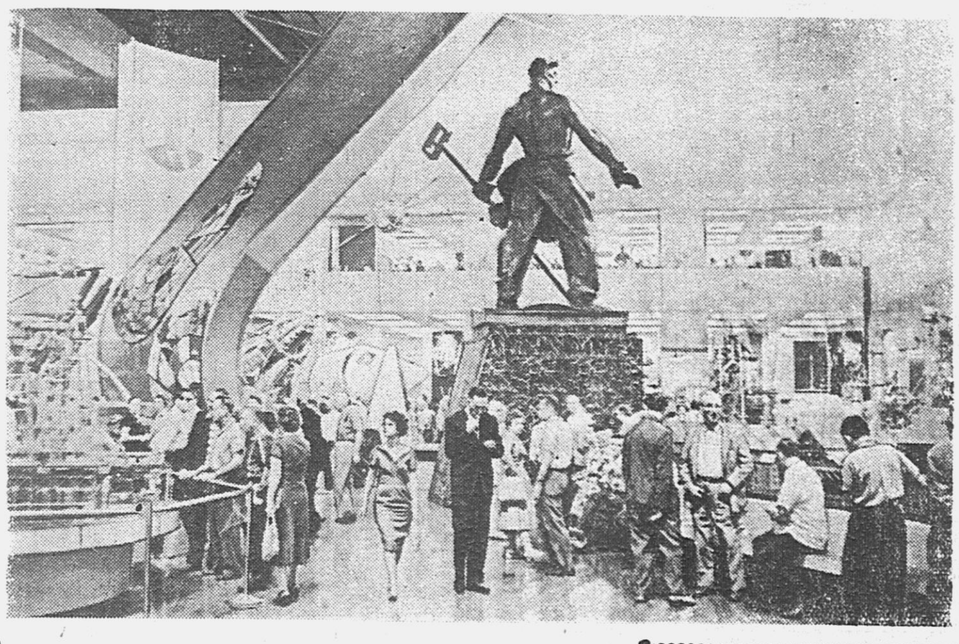

Кхыча мехкашщарча гIулакхий министрий Женевски совещане

ЖЕНЕВА, 13 июле, (ТАСС спец. корр.). Кхо кIира болх ца беш даькхачул тIехьагIа тахан ший болх дIаболабаьб кхыча мехкашщарча гIулакхий министрий Женевски совещанес.

Юха а хьалдизад прессан Женевски ЦIа. Хьа а баьхкаб хьаухаш а латт совещане хьалхара дакъа мишта дIадихьар дIадийца дуккхача мехкашкара журналисташ лоархIам болаш дукха керда корреспонденташ. Швейцарски газеташа лоархIам болаш моттиг къестаю совещани юха йолаялара. Газетий комментарешкеи прессан ЦIагIа вIашагIкхийттача журналисташта юкъен керттера тема я совещане перспективаех дола дош. Дуккхача газеташа керте яздьчунца а статьяш тIа а цег ондало ю толамца совещанн чакхъяргхилара, цар из дувз, цхьабараша духхьала а вокхар кIезига-дукха лоралуш а деча къамаьлашца, переговораш еча кхычар лаьцача наькъа лоархIам а беш оттаяь хиларца белгалйоалаш йолча 9-чеи 19-чеи июне яьча советски предложенешца.

Барт бара духьала бараша совещане болх сецача хана чухь чIоагIа къахьийгар советски предложенеша яхар юхамаччахьа дакхха а цар ларда тIа барт бе новкъарло е а гIерташ. Цар сихбенна йоахар Советски Союзо яха, Малхбузен Берлина хьакъехьа ханна йола соглашене лелаяра ха оттаяр да из ха яьлча, Малхбузен Берлинера малхбузен державай бокъонаш ше-шаьгIа дIа а яргьа, хIаьта тIаккха СССР-о ший оагIорахьара Малхбузен Берлино хьакъехьа де дезар а дерг-да яхилга. Советски предложеташ иштта «кхетаелга» кхыдараш санна, хIанз, тахан «Ла Сюисс» яхача газето бакъдеча тайпара даьсса хабар а хинна дIаэттад. Соглашени е дика хьал эттача хана совещани дIайолаенна хилара а Малхбузен державаш барт бе кийча хуле сихагIа соглашени е йизза торо хилара а дола гIулакх мадарра дувцача наблюдателий тешам чIоагIбаьб цу дерригнеша а.

Цхьабакъда, женевски ханах 15 сахьати 30 минути яьлча тахан хьайийлача заседане тIа США паччахьалкхен секретара К. Гертера эггара хьалха даьча къамаьло а тIехьа хьахьекхар США делегаци совещане кIаьна мухь шийца а болаш енилгеи ший кIаьнача наькъ тIа переговораш дIаяхьа уйла йоташ хилари.

Заседане председатель хиннача К. Гертера эггара хьалха дош а ийца заявлени йир, цо даьча къамаьлах, хьалхарча ялх кIира совещанес баьча балха итогаш ювцаш.

Совещане шоллагIа юкъ йолалуш этта хьал дувцаш К. Гертера даь къамаьл Малхбузен делегацеша лаьца никъ хьаллоацаш хьалхагIа даь къамаьлаш санна дар. совещаче болх цхьан юкъа саийта аьннача хана переговораш толамца чакхъяхара «ювцаш йолча проблемашка хьожилга дувцанза даргдац» яхача ларда тIа а цу хьакъехьа уйла яра шоашта ха еза а аьнна цу делегацеша из предложени яьлга цо ше аьннадале а.

Цхьабакъда, США делегаце керте латтачо даьча къамаьло хьахьекхача тайпара «из уйла е еза ха» США делегацес вIаши тIаэца мегаргйола соглашени яра духьале ешбола шоаш лаьца никъ хувцарг найда эцаш цIайихьа яц.

Хетачох, СССР-ои малхбузен державашеи лийца наькъаш гуччахьа вIаши нийсдича США-неи, Англенеи, Франценеи чIоагIа пайдане доацаш хургхилара лоархIам а баь. К. Гертера предложени йоалайир таханара пленарни заседани яьлча къайлагIа еча заседанешка довла аьнна. Ховча тайпара уж яьчул тIехьагIа заседани хиннай аьнна лоацца коммюнике мара язъяц.

К. Гертера тIехьа къамаьл даьча М. Кув де Мюрвила, аьлар США паччахьалкхен секретара дийца укх совещане тIарча оагIонаша лийца наькъаш ше дизза могадеш хилар. Францен делегацен керте латтачо аьлар, частни официальни йоаца заседанеш кхы ца гоаеш дIайолае аьнна Гертера яь предложени ше йизза хьаллоацилга. Цунца цо бакъдорз, из гIулаккаш цувца дикагIа бола никъ хинна ца Іеш барт бара дикагIа бола никъ хургхилар, из барт белга малхбузен державаша а Францес а лаьца никъ хувцарга хьежжа хургдале а.

Великобритане кхыча мехкашщарча гIулакхий министро Селвин Ллойда ше лоацца даьча къамаьлаца белгалдир, совещане болх юхасоцабалехьа хьажа дезача тайпара цхьадолча документашка хьежа ца хилар, царца цхьана тоъам хиллал Іомадаь дац 19 июне хьаденна берлински дешах дола советски документ, Н. С. Хрущева даь къамаьл, хIаьта юххера а 19 июне сарахьа А. А. Громыкос яь заявлени. С. Ллойда иштта дагайохийтар А. А. Громыкос 28 июне Москве яь заявлени.

Селвин Ллойда аьлар, совещане барий эггара хьалхара деккхар да шинна а оагIон лаьца никъ вIаши тарга оза малагIа торонаш я хара духьа хIанз а ца кхетадеш дола хIамаш новкъара дIадоахилга.

Керттерча шин предложенеца, вешта аьлча Малхбузен державай 16-ча июнера предложенешцеи СССР-а 19-ча июнерча предложенешцеи вIаши тара долаш хIамаш хилар дIа а аьнна С. Ллойда аьлар, цхьан е кхыча документа ларда тIа дискусси дIа а ца хьош дош пункта тIехьа пункт ювцаш къоастаде дезилга.

Йистевоалаш С. Ллойда аьлар, тIахула заседани частни, къайла заседани е аьнна К. Гертера яьча предложенена ше раьза волга.

Цул тIехьагIа къамаьл дир СССР кхыча мехкашщарча гIулакхий министра А. А. Громыкос.

ЖЕНЕВА, 13 июль. (ТАСС). Хоам баьча тайпара, тахан кхыча мехкашщарча гIулакхий министрий Женевски совещане заявлени еш къамаьл дир СССР-а кхыча мехкашщарча гIулакхий министра А. А. Громыкос.

Вай, аьлар А. А. Громыкос, Женеве юха даьхкад дIахо переговораш е а кхыча мехкашщарча гIулакхий министрий совещанена хьалхашка латташ дола лоархIамера дешаш къоастаде вIаши тIаэца мегаргйола решенеш лаха хьажа а. Вай къоастаде дезаш да Германех дола дешаш, хIаьта эггара хьалха Берлинера кхерамера хьал дIадаькха де дезараш къоастаде деза. Ца дувцаш дисад кхыдола дешаш а. А. А. Громыкос предложени йоалайир совещанес ший болх юкъах бутача хана дувцаш хиннача деша тIара дIаболабе аьнна, мадарра аьлча 19 июне йоалаяь советски предложеташ ювцаргара болх дIаболабе. Цо дагадохийтар цу предложенеш тIара керттера дар.

А. А. Громыкона тIехьа дош ийцар ГДР кхыча мехкашщарча гIулакхий министра Л. Больца. Тха делегаци, аьлар Л. Больца, Женеве юхаенай Германеца чехкагIа машара договор делга цIаькха а тIагIертта хьадехаш болх дIаболабе, хIаьта немецки халкъа дуккхагIа долча даькъо дIадехар а цунна дагадоаллар из хиларах тешаш а.

ФРГ викало В. Грене къамаьл даьчул тIехьагIа дош ийцар А. А. Громыкос. Цо аьлар: «Тхо кийча да кIезига нах юкъеболаш совещанеш а беседаш а е Женевски совещане хиннача ерригача паччахьалкхений викалаш юкъе хуле».

Из дош дийцаьчул тIехьагIа соцам бир 15 июле пленарни заседане гулбала, аьнна.

ОТТО ГРОТЕВОЛА КЪАМАЬЛ

БЕРЛИН, 11-ча июле. (ТАСС). Галла яхача городе 150 эзар саг гулвеннача митинге ше къамаьл деш ГДР министрий Совета председателa Отто Гротевола аьлар, 13-ча июле Женеве ший болх юха болабеча кхыча мехкашщарча гIулакхий министрий совещане хургйолча ГДР делегаценна тIадиллад лаькхерча боарамах сихагIа совещани ергйолеи укх шере а немций халкъо машара договор эцаргйолеи къамаьлаш де аьнна. Цига дувцаргдолча гIулакхех кхы а чIоагIа дакъа лоацаргда ГДР делегацес, аьлар О. Гротевола. Цун декхар хьалха хинна да — Германеца машара договор оттаелгеи, немций халкъа шийна хьашт долча тайпара Германи вIашагIтохара торонаш вIашагIйохкалгеи. Женеверча переговорех ГДР-а дакъа ладаро дерригача дуненна дIахайтад. Малхбузен Германи санна а йоацаш вай республика машар безаши демократически паччахьалкхе йолга. Цхьатарра бокъонаш а йолаш ГДР женевски переговорех дакъа лоацаш хиларо хьахьокх, из йолга ца ховш кхы дIахо малхбузен паччахьалкхенаш хила йиш йоацилга.

Ше даьча къамаьлаца ГДР министрий Совета председателa хьоайир Манолис Глезосаи кхыча гречески демократаштеи духьал оттаяь судебни процесс. Патриотий дош военни судо дувцара ше раьза ца хилар цIенхаштта дIа а аьнна, цар гIулакх граждански судо къоастаделга хьадийхар О. Гротевола.

Кхыча мехкашщарча гIулакхий министрий Женевски совещанега кхайкарал деш йола текст тIаийцар митинге дакъалаьцараша. Цар хьадех Германеца машара договор оттаяраи, Малхбузен Берлина тIулакха решени яраи, цаI шоллагIчох латаргйоацаш шинна а германски паччахьалкхенна юкъе пакт оттаяраи СССР-еи ГДР-еи предложенеш ювцилгеи уж тIаэцилгеи.

Грецен къама турпалхочоа Манолис Глезоса суд е гIертарах шоаш цIенхаштта раьза ца хилар дувцаш гречески премьер-министра Караманлиса цIерах телеграмма елар митинге дакъалаьцараша, хIаьта турпалхо сихха мукъавоалийтилга а дийхар.

Французски Экваториальни Африкерча халкъаша кортамукъале ех

КАИР, 14 июле. (ТАСС). Цига африкански ассоциаце хиннача пресс-конференце Французски Экваториальни Африка викал волча Закария Нимр Юсефа аьлар, французски империализма деча доала духьалара халкъа къовсам Іалаьмате сихбеннаб хIанз, аьнна.

Закария Нимр Юсефа аьлар: Февраль бетта денз соцаш яц мехкара бунташ, хIана аьлча халкъа езац, юхамаччахьа хоржамаш а даь, Экваториальни Африкаx Французски сообщества дакъа дара тIаерзаяь йола французски колонизаторий политика. 18 июне, — аьлар цо, — французски колониальни Іадало къиза дов дир хоржамаш оалаш болча цу тийшача балха духьала демонстраци яьча хана. Из бахьан долаш вийна 200-и човнаш яь 227-и демонстрант вар. Дукха ха йоаццаш колониальни Іаьдало цхьаькханахьа даьча довнах 4 саг леш а Чад яхача моттигера къаман лидер Мухаммед Аба юкъе а волаш болча дуккхача наха човнаш хулаш а моттиг нийсъелар. Французски Іаьдало керда эскараши полиции а ухийт Экваториальни Африке дукха нах лувцаш чу а бехк.

Юххера ше къамаьл даь воалаш Экваториальни Африкерча викало аьлар, Чадерча, Убангишарерча, Конгорча, Габонерча халкъаша дех цу мехкашкара французски экскараш кхы гоа ца деш арадахар а Экваториальни Африка кортамукъале ялар а, ООН-ера викалаш а хьожаш керда хоржамаш дар а Экваториальни Африка хьакъехьара дош ООН-е дувцар а.

Малхбузен Германера Германски Демократически Республике баха ухаш бола нах даиман дуккхагIа хулаш латт. Дуккха а бола немций кхеташ ба болхлойи ахархойи Іаьдал долчча метте мара, шоай кхоанарча денна гIайгIа е ца езаш паргIата баргбоацилга. Германски Демократически Республике безаш тIаэц уж: социализм хьалъеш болча мехка цхьакха а вусаргвац бе болх боацаш.

Сурта тIа: Берлине-Бланкен-фольдерча баха хьауха нах хьаий. беча пункте. Кердача вахара йола путевкаш лу укхаза.

Цюльедорфа сурт Центрабилья.

Бахача наьха йоакхо яц

МагIалбика района Инаркъера медпункт Садбиев Ахьмада хиннача цIагIа я.

1958-ча шера Казахстанера цIа а вена ший цIагIа ваха хайнав из. Цун хIамаш латт медпункте дIачу воаллача, оточу. Цудухьа лорага вена саг ара дIа а этта, хьежа везаш хул, лор волча дIа чу вахар аравалалца. Кхыметтела Іолохле а моттиг яц хьежаш болчарна.

Медпункте телефон яц, нагахь санна цамогаш волча сага «скорая помощь» еха езаш хуле а, е воккхагIа волча лораца дага вала везаш хуле а тхоах саг ваха веза «Ингушски» совхозе. Цига телефона лини мукъа яллалца хьежа везаш а хул.

Уж кхоачамбоацараш медпункте долга дика хов Пседахски юрта совета а МагIалбика горисполкома а. Бакъда, уж дIадахара оарцагIа боалаш-м бац цигара кулгалхой.

Д. КАРТОЕВА,
фельдшер-акушерка.

Хургбола артисташ

Дукха ха йоаццаш Островке цIерахча Ленинградски паччахьалкхен театральни института 2 курс йисте а яькха каникулах цIабаьхкаб нохч-гIалгIай студе дешаш бола студенташ.

Укх деношка Грозне 2 шера институте шоаш караерзаяь говзал хьахьекхар цар. Царга хьожаш а ладувгIаш а хиннача республика общественноста викалаша белгалдаькхар студенташта искусство дукха езаш хилар а, цу чоалханерча балха царна дика хьокхамаш даха карагIдаьннилга а, царех нохч-гIалгIай халкъа культура хьашташ кхоачашде дика артисташ хургхилар а.

Студенташа хьахьекха драматически искусство тайп-тайпарча замаех а къамех а йолча произведеней доакъоех латт. Уж да С. Арсанова яздьча «Маца довз доттагIал» яхача романа тIера инсценировка яь лоаццига доакъош, Гольдоне «Шин аьлан Іу» яхача комеде, Назым Хикмета «ЦIейна хьалхара диг» яхача пьеса доакъош, А. Хамидова «Мохсолт» яха цхьан даькъах латта комеди. Цу лоацача доакъош тIа актера говзала чудоагIараш, культура хьахьокха карагIдаьлар студентий.

Филармоне зале хиннараш чIоагIа гIадбигар студенташа художественни дешарцеи иллешцеи, халхарашцеи.

Ший тайпара я студентий каникулаш. Цар дешара шу йистедоалаш дика концертни программа кийчъяьй. Укх деношка республика районашка цу программаца шоай говзал дIахьокха болалургба уж.

А. БОКОВ.

Дика дIадоладаь гIулакх

Дика болх беш я Первомайски райПО вIашагIъелла нов. Курмагомедовс доал ду кроликаш лелаю ферма. Из вIашагIъеллай райПО баьча соцамах укх шера бIаьстан юхье. Эггара хьалха, 30 клетка а яь, нов. Курмагамедовс Іалашъяьяр «кIай великани» «шеншиллеи» яхача шин тайпах 23 кролик.

ХIанз ферме еррига а 273 кролик я. Из дика, пайданера гIулакх кхоачашдеш хьинаре къахьийтад нов. Курмагомедовс, райПО председателa нов. Плиев Ахьмадеи, цун заместителa нов. Татиев Мажитеи новкъостал а деш.

Дийнахьа кхозза баьцацеи, цкъа е ялатийца е концентраташцеи кхаба а кхоаб, масса хана мела цIена хий а лоаттаду аз кроликашта, яхаш дувц Сахрата.

РайПО правлени гурахьа, октябреи ноябреи бетташка, ферме 800 кролик хилийта а, кроликий дулх чайне дохкарахи цIекийи дулхи пачахьалкхенга дохкарахи 40—45 эзар сома пайда эца а лаьрхIа я.

Кастта районе бахача а арахьара баьхкача а наха чайне даа чам болаш дола, ховха кроликий дулх хургда, маьха деза а доацаш, цул совгIа паччахьалкхенна а лургда райПО кроликий дулх.

Іалаьмате пайдане да кроликий фермаш вай республика кхыча райпошка а, школашка а, юрта боахама предприятешка а вIашагIйохкилга.

С. ДУДАРЕВ.

Керда гостиница болх беш я

Укх деношка Наьсарен районе хьайийлай керда гостиница. Гостинице 25 моттиг я, электросвет, радио, хий, хIара цIагIа нах чухьежа кизгаш, цIена тIа-кIал диллар да укхаза.

Гостиница хьалъеш дика къахьегарца къаьстта белгалъяьлар нов. Путоев Суламбика доал деш хинна столярни бригада.

Районе цхьацца балхаш де баьхка хьаьший чу а ийбеш, ший болх дIахьош я керда гостиница.

Г. ОЗДОЕВ.

ДикагIа йола бригада

Вай республике эшачох 75 процент хьоар арахец Наьсарерча мельзаводо. Цул совгIа, вай мехкарча дуккхача городашка дIа-юха кхуьхь цига йоаккхаш йола хьажкIий ишк.

Дика къахьегарца белгалъяьннай ах шера йола хьоар даккхара план 110 проценти ишк якхара план 125 проценти кхоачашъяь нов. Мальсагов Идриса бригада. ХIара бетта йола производственни задани тIехкхоачашъеш, барт тайна, цхьоагIо йолаш хьайоагIа из бригада. Кхыча бригадашца лелаяь ца Іеш, шоайла а социалистически яхь лелаю бригадерча болхлоша.

Дика къахьегарца белгалбаьннаб воккхагIа вола вальцевой Шутов Николай, обойщица Яндиева Лиза, слесарь Цечоев М, иштта кхыбараш. ХIара сменах 115—120 процент кхоачашъю цар балха нормаш.

Дукха ба бригаде болх бешшехь а дешаш бола болхлой а.

А. АЗАНИЕВ.

Юрташта—библиотекараш

Юрташкарча нохчий, гIалгIай къамах болча библиотекарий квалификаци лаькхъеш а керда библиотекараш кийчбеш а А. П. Чехова цIерахча республикански библиотеке хIара шера болх беш курсаш я.

Укх шера курсашка дешаш 35 саг ва. Дика деш Советски районерча Бабатеи Жанетеи МусаевгIар, Ахматовс, Алиевас, Саясановски районерча Даурбекювас, Исмаиловас, Башиловас иштта кхыбараша а.

Курсаш 75 дийнахьа болх бергболаш я, занятеш 600 сахьата программах хургья. Специальни предметел совгIа общеобразовательни предметаш а хьех курсашка. 22 сахьата ССКП XXI съезда материалех лекцеш ешаргья. Курсашка иштта йийшай къамий доттагIалах, нохч-гIалгIай а эрсий а литература историех, къамаьла культурах, Іилманнеи техниканнеи карагIдаьннача кердача гIулакхех йола лекцеш. Дина духьаларча къовсамах дика чулоацам болаш лекцеш йийшар политическийн Іилмани кхеташ боаржабара общества членаша нн. Инаркиевс, Нохч-ГIалгIай педагогически института физика кафедра заведующе нов. Пиуновс, Грозненски нефтяной института доцента технически Іилмай кандидата нов. Дудина.

Специальни предметаш—фондаш, каталогаш, массови болх, учет, отчетность довзийташ лекцеш йийшар библиотека болх дика бовзача республикански библиотека болхлоша нн. Сергеевс, Кононенкос, Стрепетовас, иштта кхычар а.

Курсашка деша багIараша балха керда методаш йовза № 4 йолча библиотеке экскурси йир, юрташкарча дикагIча библиотекаех йолча Шалински районна библиотеке а гIоргба курсанташ.

ХIанз укх сахьате С. Арсановс яздьча «Маца довз доттагIал» яхача романах дешарий конференци кийчъеш я, курсанташта тIехьагIа шоаш библиотекашка болх беча хана из гIулакх ховргдолаш.

П. ПОПОВ.

№ 13 йола агитатора блокнот

Кепа теха ара а яьнна, язбеннарашта дIахкхьийташ а йохка йолаенна а я ССКП Нохч-ГIалгIай обкома пропагандаи агитацеи отдела «Агитатора блокнота» аргIанна йола 13-гIа номер.

Номера тIа кепа техай ССКП Центральни Комитета Пленумо болхлошкеи, колхозникашкеи, советски интеллигенцеги, Советски Союза берригача къахьегамхошка «Турпалерча къахьегамца хьалъергья вай коммунизм!» аьнна корта а болаш даь кхайкарал.

Кепа техай «Агитаторий лоархIамегIа дола декхараш» яха редакционни статья.

«ДуккхагIа йоакхо е доакъар кийчдара», аьнна корта а болаш я блокнота тIа кепа теха Нохч-ГIалгIай АССР юрта боахама Министра заместителa Ф. Мельгунова статья.

«Семилетке хьалха латтараш» яхача рубрика кIал «Технически прогресса энтузиасташ», аьнна корта болча статья тIа дувц крекинг-заводе производственни процесса автоматизаци яр. Укхаза я иштта Шелковской районерча Сталина цIерахча колхоза кроликоферма заведующе Г. Овчаровс «Тха хьехам — кроликаш лелае!» яха статья а.

Агитатора новкъостала июль бетта ергйолча беседай темаш а царна эша литература а белгалдаькхад.

Ю. ПОВАЛЯЕВ.

Медицински сестраш арахийцаб

ЦIеча креста республикански общества комитето Грознерча йиълагIча городской больнице вIашагIъехка хиннача бархI беттарча курсашка деша баьгIа кхалнах дийша баьннаб.

Шоаш производстве боллашехьа а курсаш яьхай 54 саго. Царца ба тIехдика дешаш курсаш яьха Тахтабаева Малика, Волкова Рая, Центовская Галя, Белозерская Валя, иштта кхыбараш.

МЛАДЕНЦЕВ.

ПОГОДА

16-ча июле денз 20-ча июле кхачалца йолча юкъах хьалхарча ах юкъа йIаихеи екъен погода латтаргья, шоллагIча ах юкъа—юкъ-юкъа догIаш дIелхаргда. ГIийло хьекхаш мух хургба. Бийсанна + 16—20°, дийнахьа хьалхарча ах юкъа + 30—35°, шоллагIча ах юкъа + 26—31° температура а хургья.

Грозненски гидрометбюро.

16-ча июле: 7.20 — «Іилман дунен юкъара фронт» беседа (эрсий меттала); 7.35 — хоамаши, передачай программеи; 7.45 — Советски Союзереи доазол дехьареи хоамаш; 8.45 — «Сердало» газета обзор; 9.00 — РадиоладувгIархой заявкех концерт; 17.00 — РадиочугIолла йола культура университет (эрсий меттала); 17.20 — Пионераштеи школьникаштеи передача (гIалгIай меттала); 17.35 — «Моттигерча композиторий произведенеш» — концерт; 18.00 — Юртбоахама болхлошта передача, 18.20 — Керда хоамаш (эрсий меттала); 18.35 — Музыка антракт; 18.40 — «Къахьегама турпалхо волча» — очерк, 19.30 — Керда хоамаш (нохчий меттала); 19.45— Музыка антракт; 19.50 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).

17-ча июле: 7.20 — «Грозненский рабочий» — газета обзор; 7.35 — хоамаши, передачай программеи; 7.45 — «Ленинан некъ» газета обзор; 8.45 — «Советски Союзереи доазол дехьареи хоамаш (гIалгIай меттала); 9.00 — Концерт; 17.00 — Даьштеи ноаноштеи передача (эрсий меттала); 17.20 — «Семилетка кхоачашъяра оаха деш дола гIулакхаш» — передача (гIалгIай меттала); 17.35 — «Музыка моаршалаш» — концерт; 18.00 — Пионераштеи дешархоштеи передача, 18.20 — Керда хоамаш (эрсий меттала); 18.35 — Музыка антракт; 18.40 — Промышленноста болхлошта передача, 19.30 — Керда хоамаш (нохчий меттала); 19.45 — Музыка антракт; 19.50 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).

18-ча июле: 7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор; 7.35 — хоамаши, передачай программеи; 7.45— Пионераштеи дешархоштеи передача (нохчий меттала); 8.45 — «Цергашта гIулакх дар» — беседа (гIалгIай меттала); 9.00 — Нохч-гIалгIай иллейи ашарийи концерт; 17.00 — Керда хоамаш (эрсий меттала); 17.20 — Литературан передача (гIалгIай меттала); 17.35 — Гуржий мехка бахача вайнаьха заявкех концерт; 18.00 — «Йовзача талгIе тIа» — сатирически журнал (эрсий меттала); 18.40 — Литературан передача (нохчий меттала); 19.30 — Керда хоамаш (нохчийн гIалгIайн метташка).

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

Тахан кинотеатрашка

Челюскинций цIерахча кинотеатре.
Йоккха зал — «Атаман Кодр».
Долалу: 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10.
ЗIамига зал № 1—«Атаман Кодр».
Долалу: 8.30, 10.30, 12.30, 2.30, 4.30, 6.30, 8.30, 10.30.
ЗIамига зал № 1—«Атаман Кодр».
Долалу: 9, 11, 1, 3, 5, 7, 9.
ЗIамига зал № 3 — «Атаман Кодр».
Долалу: 9.15, 11.15, 1.15, 3,15. 5.15; 7.15, 9.15.

«Родина» яхача кинотеатре.
Іан зал — «Атаман Кодр».
Долалу: 8.45, 10.25, 12, 1.40, 3.20, 5, 6.40, 8.20, 10.
Аккан зал — «Атаман Кодр».
Долалу: 8, 9.45.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо чIоагIа хала а хеташ кодам бу Лакхехьарча Совета Президиума Председателга Алмазов Іаддалий Илезага ха йоацаш веннача цун вешех.
АЛМАЗОВ Іаддалий Яхььяйх.

РЕДАКЦЕН АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица 23. ТЕЛЕФОНАШ: редактора — 2-41-23; редактора зам. — 2-07-01; бехтокхама секретара — 2-25-72; корректорске 2-30-91; партийни вахарен экономикани отделий — 2-25-72.

СФ01787

1918 шерарча 11-ча августа цIерах йола типографи, Нохч-ГIалгIай АССР, г. Грозный, Революцен проспект, 30/3.

Заказ № 4388